

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte hranilnica, podružnica v Ljubljani, št. 10.711.

Vsi si moramo doma pridelati svoj kruh

Vprašanje kmečkih dolgov bo po vesteh iz Beograda zdaj dokončno rešeno. Kakorkoli se to reši, se ne more rešiti brez vsakih žrtev, če hočemo zadolžencem v resnici pomagati. Pa to je rešitev samo za enkrat, če se hkratu tudi ne začnejo odstranjevati vzroki kmečkega zadolževanja. Zanimivo je, da se prav o zadnjem nedvomno zelo težavnem vprašanju tako malo piše v dnevnem časopisu.

Je že res, da je velik del kmečkih dolgov nastal iz lahkomišelnosti v dobrih časih, ko nepreudarni ljudje niso mislili na to, da se lahko čas preobrne. Te ljudi so zdaj bridke izkušnje izučile, da bodo v bodoče bolj premišljeno in manj zapravljivo gospodarili. Pretežni del dolgov pa vendar ni nastal po lastni krivdi prizadetih, temveč zavoljo vse te zmešnjave neurejenih gospodarskih razmer pri nas in po svetu. Dobrin se pridelava in izdelava po svetu na pretek, a vendar žive nešteti milijoni v pomanjkanju.

Najtežavneje bodo kmetje odplačevali dolgov v krajih z nerodovitno in manj rodovitno zemljo, kar se samo po sebi razume. Takih pokrajin, ki se brez javne pomoči ne morejo preživljati, imamo v Jugoslaviji precej. Po podatkih, ki jih je zbral zdravstveni odbor Društva narodov, je bilo v l. 1932. v Jugoslaviji izmed 343 srezov 129 takih, kjer nad polovico kmečkih gospodarstev ni imelo hrane do nove žetve. V teh siromašnih srezih živi nad štiri milijone ljudi. Isti vir je teh siromašnih 129 srezov razdelil v dve skupini. V prvi skupini je 46 srezov z dvema milijonom ljudi, kjer ima velika večina gospodarstev zaradi tvorbe večjih posestev premalo zemlje ali sploh nič. V ostalih 83 srezih pa je obdelovalna zemlja ali prenaseljena ali pa neplodna, da bi se na nje moglo prehraniti prebivalstvo.

V to drugo skupino je všteti sedem srezov naše banovine: Crnomelj, Gornji grad, Kočevje, Kranj, Logatec, Račoveljica in Šmarje pri Jelšah. V teh srezih je premalo zemlje. Isti podatki še navajajo, kaj se v raznih siromašnih srezih prideluje.

Pri tem je treba še navesti, da so cene v siromašnih krajih zaradi oddaljenih prometnih zvez večsah naravnost neznatne. Tako stane jagnje v oddaljenih krajih zetske banovine komaj 3 do 5 Din, v Beogradu pa od 40 do 50 Din. Jajca so se lani prodajala po vaseh po 60 do 80 kosov za 10 Din, v Beogradu pa po 20 kosov za 10 Din.

Nimamo namena, podrobno obravnavati vprašanja, kako naj se zaustavi nadaljnje kmečko zadolževanje in kako naj se prekrbi vsem državljanom kruh. Vsi vidimo, da se to ne da storiti brez velikopoteznega strokovnega načrta. Oglejmo si malo po svetu, saj imamo v Nemčiji, Italiji, Rusiji, Zedinjenih državah in drugod zgleda za proučevanje, ne pa seveda za slepo posnemanje. Tudi naše napake, odnosno izkušnje na tem področju v vseh letih obstoja naše države

so nas marsičesa naučile. Pri sestavi takih načrtov bi poleg večjih kmetijskih strokovnjakov in gospodarskih politikov potrebovali seveda tudi znanstvenike rastlinoslovce, kakor sta na primer ruski Mičurin in ameriški Burbank. Oba sta v svojih državah dvignila sadjarstvo na visoko stopnjo. Tako je Mičurin vzgojil take vrste, da uspevajo tudi v mrzlih krajih. Pri nas bi potrebovali ljudi, ki bi nam vzgojili ali pa od drugod prinesli primerne kulturne rastline, katere bi uspevale v manj rodovitni zemlji. Kraji, ki jih ugonablja suša, bi morali imeti naprave za namakanje. Nerodovita zemlja bi se morala izboljšati. Kako se to stori, nam povedo številni tuji zgledi. V okoliških letoviščih bi morali naši mali kmeti pridelovati zgodno zelenjavo in zgodno sadje. Takih zgodnih

vrst za hladnejše podnebje je svet vzgojil že nešteto. Imeti pa bi morali strokovnjake, ki bi proučevali, kakšne že vzgojene sadne vrste bi v omenjenih okolišjih uspevale.

V malem se res pri nas že nekaj stori, a vse se dela brez širokopoteznega načrta, zato ni pravega uspeha. Tako se je zgodilo, da so se kmetje slepo vrgli na gojenje te ali one kulturne rastline, ki je trenutno dobro obetala, potem pa jim je pridelek ostal neprodan (na primer pred leti hmeljarstvo).

Brez širokopoteznega in premišljenega načrta ne bo naše kmetijstvo v redu uspelo. Ne smemo pa misliti, da se da vse to storiti čez noč. Desetletka ali pa morda celo dvajsetletka bi bila potrebna. Načelo te desetletke, odnosno dvajsetletke bi moralo biti: Vsi državljanji si morajo doma pridelati svoj kruh. Prav gotovo ne bi škodovalo, če bi politični duhovi začeli bolj uporabljati svoje sile v to smer. Ves jugoslovanski narod bi jim bil hvaležen, če ne prej, pa čez deset odnosno dvajset let.

Slovenija bo pridelala letos zelo malo vina

Iz dopisa, poslanega nam od Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru, povzemamo:

Vinogradniki dravske banovine pridelajo na 25.000 ha vinogradov povprečno nad 500.000 hl vina letno, če gre po sreči. Letos je v krajih, kjer je vinarstvo razširjeno, listna in grozdna peronospora uničevalno nastopala zlasti v krajih z milejšim podnebjem in povzročila občutno škodo. Nekateri sorte, kakor muškataj silvanec, zeleni silvanec in remski rizling, so se izkazale zelo odporne nasproti peronospori. Druge sorte, posebno laški rizling, burgundciji in žlahtnina, pa so se slabo upirale peronospori. Manj vredne sorte (tančovina, vrbovec, ranfol) so tudi letos precej kljubovale. Značilno je, da je letos peronospora napadala celo samorodnice.

Poleg peronospore pa je tudi oidij opravil svoje. V mnogih vinogradih je oidij uničil še tisto, kar je ostalo peronospori. V nekaterih vinogradih je po vrh še toča vzela 70 do 100 odstotkov pridelka. O škodi, povzročeni od drugih trtnih boleznih in škodljivcev, niti ne govorimo.

Stanje vinogradov v dravski banovini je danes z redkimi izjemami žalostno. Ne pretiravamo, če trdimo, da je peronospora uničila v splošnem do 75 odstotkov običajne množine vina, to je namesto kakih 500.000 hl le 125.000 hl vina. Izpadek znaša po teh računih 375.000 hl vina, kar da, če računamo vrednost litra samo 3.50 Din, okrog 130.000.000 Din izgube.

Le redki so vinogradniki, ki bodo letos imeli zadovoljivo trgatve. To so redke izjeme umnih vinogradnikov. Pretekla zima je bila zelo mila, pomlad in poletje pa deževna. Posledica mile zime je bila, da se je narava na pomlad zelo zgodaj prebudila. Naravno se je tudi peronospora začela prej razvijati

in poleti zaradi prevelike vlage širiti na listju in grozdju. Kdor je zgodno pomlad upošteval in zgodaj, vsaj v drugi polovici maja, začel škropiti, je večji del trgatve rešil. Vsa uganja o slabi kakovosti modre galice ali prilagoditvi peronospore so brez vsake podlage. Vinogradnik, ki ve, da so vsa poznejša škropljenja brezuspešna, če je prvo škropljenje zamujeno, ki ve, da je njegovo delo preprečevalno, ne pa pokončevalno, ne bo nikoli iskal vzrokov neuspeha svojega dela tam, kjer jih ni.

V ljutomersko-ormoških gorah je stanje nastopno: Vinogradi, v katerih se je prvo škropljenje zamudilo, ostalo pa pravočasno izvršilo, so brez grozdja, les pa lep in dobro ohranjen. Vinogradi pa, kjer se je prvo škropljenje pravočasno izvršilo, naslednje v presledkih pa zamudilo, imajo sicer nekaj grozdja, a listje in delno tudi les sta močno napadena od peronospore. Za letošnje leto zadovoljivo kažejo le oni vinogradi, kjer sta in kjer se je v redu brez zamude škropilo.

Glede na to, da je stanje vinogradov zelo bila mandanje in vez pravočasno opravljena različno, je cenitev trgatve težavna, ker so nekateri vinogradi popolnoma prazni. Povprečno se lahko računa 30 do 40% običajne vinske letine, to je 5 do 6 hl na oral. Vinogradi v boljših legah in v katerih so se dela v redu in pravočasno izvršila, pričakujejo polovico običajne vinske letine.

Slična je slika tudi v drugih vinskih okolišjih.

Nastop letošnje peronospore in ogromna škoda povzročena od nje nam jasno kažejo, kako pomanjkljivi sta poznavanje rastlinskih škodljivcev in boleznih in njih pokončevanje pri naših vinogradnikih in viničarjih. Tu bo treba za širjenje zadevnega znanja marsikaj storiti. Zlasti bodi vsak vinogradnik član Vinarskega društva, ki bo moralo s pomočjo

svojih podružnic, s predavanji in s svojim strokovnim glasilom še izdatneje skrbeti za širjenje strokovnega znanja med vinogradniki. Za strokovno izobrazbo vinčarjev pa bo treba tudi na nekak način poskrbeti, zlasti z večjim številom viničarskih tečajev. Ni pa samo zamujeno škropljenje krivo letošnjemu silnemu nastopu peronospore zlasti na grozdju, temveč v zvezi s tem tudi zanemarjanje drugih važnih opravil v vinogradu. Tako vinogradnik, ki je z vezjo zaostal, ni mogel temeljito poskrbeti grozdje, zavoljo česar ga je vzela peronospora.

V današnji splošni gospodarski stiski in pomanjkanju denarnih sredstev marsikateremu vinogradniku ni bilo mogoče, nabaviti si pravočasno modro galico. Zavoljo tega, ker ni dovolj zgodaj začel škropiti, ima 100 odstotno škodo. Najbolj, so prizadeti največji siromaki. Da bo dobil vsak vinogradnik, tudi ti, ki nima gotovine pri rokah, ob pravem času modro galico in žveplo, bodo morali odločilni činitelji nekaj storiti. V bodoče se ne sme več zgoditi, da bi šlo milijonsko premoženje v izgubo.

Banovini in občinam, ki pobirajo trošarino na vino, je v veliko korist, da naše vinarstvo

uspeva. Njih dolžnost je, da podprejo obubožanega vinogradnika zlasti glede pravočasne dobave modre galice. Že letos si marsikateri vinogradnik ni mogel pravočasno nabaviti galice, drugo leto pa bo v tem oziru še slabše, posebno za tiste, ki jim je peronospora ali toča ali obadva vzela vse.

Odločujoči činitelji naj bi že zdaj razmišljali o tem, in kaj naj se ukrene, da bo v bodoče tudi naširokomašnejši vinogradnik pravočasno dobil modro galico in žveplo.

Zemljarina z dokladi vred naj bi se črtala letos za vse vinograde, ki so za 50 do 100 odstotkov poškodovani od peronospore ali toče.

Ker bo letos vina v dravski banovini malo, je pričakovati, da bodo cene vinu poskočile vsaj takrat, ko bodo izčrpane stare zaloge. Vinogradnikom, ki bodo kaj brali, svetujemo, da se s prodajo vinskega mošta ne prenačijo, posebno takrat ne, če kupec ne bo nudil boljše cene kakor zadnja leta. Letošnji vinski mošt bo odlične kakovosti, katero smemo pričakovati glede na lepo vreme, ki smo ga imeli meseca avgusta in v septembru. Važen pogoj za odlično kakovost je seveda pozna trgatve; zato se z njo ne prenačimo.

linih upravičencev 353, volilo je 255 ali 72,2%. Za JRZ je glasovalo 193 volilcev in je dobila 17 odbornikov, za gospodarsko listo pa 62, ki je dobila 1 odbornika.

Planina pri Rakeku: volilnih upravičencev 412, volilo je 329 ali 79,9%. JRZ je dobila 157 glasov in 15 odbornikov, Blažonova lista 40 glasov in nobenega odbornika in Kautova lista 132 glasov in 3 odbornike. Večino glasov ima torej opozicija.

Dolenji Logatec: volilnih upravičencev 612, volilo je 553 ali 90%. JRZ je dobila 274 glasov in 3 odbornike, gospodarska lista pa 279 glasov in 15 odbornikov.

Gorenji Logatec: volilnih upravičencev 305, volilo je 240 ali 78,7%. JRZ je dobila 117 glasov in 3 odbornike, gospodarska lista pa 123 glasov in 15 odbornikov

Politični pregled

V Ženevi se je začela

17. redna skupščina Društva narodov,

katere se italijansko odposlanstvo ne udeležuje, ker so prišli nanjo zastopniki Abesinije. Prav prisotnost zastopnikov Abesinije, ki prav za prav več ne obstoji, je povzročila napet položaj. Da se ta zadeva reši, je verificacijski odbor Društva narodov sklenil predlagati skupščini, naj se vprašanje sodelovanja Abesincev na sejah Društva narodov predloži mednarodnemu razsodišču v Haagu.

Iz Španije ni posebnih poročil.

Grad Alcazar nad Toledom se še zmerom brani.

čprav so ga vladne čete čisto razstrelile. Uporniške čete se pripravljajo na napad na Bilbao, a pred Madridom so zavzele mesto Maquedo, tako da se uporniki že hvalijo, da bodo kmalu v Madridu.

Po neki vesti iz Madrida

namerava madridska vlada napraviti iz Španije zvezo kmečko-delavskih republik.

torej čisto po zgledu sovietske Rusije. Hkratu bi se v novi državi socializirale banke, črtali bi se državni dolгови in poddržavili bi se cerkvena posestva, veleposestva, industrija in trgovina. To naj bi se zgodilo na pritisk skrajnih levičarjev. Kakor se trdi, je tudi uporniška vlada v Buzosu za neosporno državo v zve-

Izidi nedeljskih občinskih volitev

V nedeljo so se vršile v 13 slovenskih občinah občinske volitve. Izidi so nastopni:

Devica Marija v Polju: volilnih upravičencev 1515, volilo je 934 ali 62%. JRZ je dobila 507 glasov in 25 odbornikov, gospodarska lista pa 427 in 5 odbornikov.

Dobrunje: volilnih upravičencev 1230, volilo je 736 ali 68%. JRZ je dobila 553 glasov in 27 odbornikov, gospodarska lista 283 glasov in 3 odbornike.

Blagovica: volilnih upravičencev 317, volilo je 201 ali 63,4%. Vložena je bila samo lista JRZ.

Tuhini: volilnih upravičencev 607, volilo je 446 ali 73,5%. JRZ je dobila 321 glasov in 17 odbornikov, opozicija pa 125 glasov in 1 odbornika.

Mavčiče (nova občina): volilnih upravičen-

cev 245, glasovalo je 105. Vložena samo lista JRZ.

Sromlje: volilnih upravičencev 290, volilo je 145 ali 50%. Vložena je bila samo lista JRZ.

Šmarje: volilnih upravičencev 1443, glasovalo je 828 ali 57%. Lista JRZ je dobila 687 glasov in 29 odbornikov, gospodarska lista pa 141 glasov in 1 odbornika.

Št. Vid pri Grobelnem: volilnih upravičencev 353, volilo je 255 ali 72%. Lista JRZ je dobila 193 glasov in 17 odbornikov, gospodarska lista pa 62 glasov in 1 odbornika.

Ponikva: volilnih upravičencev 710, volilo pa je 422 ali 51%. JRZ je dobila 168 glasov in 2 odbornika, gospodarska lista pa 254 glasov in 16 odbornikov.

Št. Vid pri Grobelnem (nova občina): vo-

7
TONE BRDAR:

Velika ljubezen

ROMAN IZ PRETEKLIH DNI

Samo nekoga ni bilo: najstarejšega sina in dediča.

Sedel je v ječi, osumljen strašnega zločina. Obupani siromak ni smel izkazati poslednje časti pokojnemu očetu.

Ko je minila žalostna svečanost in so se zadnji gostje odpeljali, sta odšli baronica in Elvira v svoje sobe. Obe sta bili zelo potrti.

»Moj Bog,« je vzdihovala baronica. »Kaj bo zdaj z nama? Ubogo moje dete, kako boš to preneslo?«

Elvira ni odgovorila. Čutila je, da je uničena. Niene ponosne sanje so se razblinile v nič. Z viška sreče je padla v največjo nesrečo. Nekondno grenka usoda jo je doletela.

»Misliti morava na prihodnost!« je na daljevala mati. »Saj veš, Elvira, kako je z nama. Premoženja nimava.«

»Vrnili se bova v mesto. Bom pa delala!« je tiho odgovorila Elvira.

Njena mati pa se je samo pomilovalno nasmehnila:

»Kaj pa hočeš delati? Saj niti stanovanja nimava več. Tu morava ostati, otrok moj. Grof Hugo nama je ponudil stanovanje. Vze, ti ga boš morala.«

»Nikoli!« je vzklopela Elvira. »Zaničujem

ga! Kako bi mogla kaj vzeti od tega podleža, ki je svojega brata pahnil v nesrečo?«

»Krivično sodiš! Hugo vendar ni mogel delati drugače. Menda vendar nimaš več upanja na Stanka?«

»Ne govori mi o tem, mati! Kar nosim v sruču, tega si ne dam iztrgati! Od milosti grofa Hugona nočem živeti! Si bova že kako pomagali!«

V istem času je Hugo pregledoval kopico papirjev, ki jih je skrivaj odnesel iz omare rajnega očeta. Med njimi je bila tudi listina, ki jo je oče svisal šele pred kratkim in ki ga je zelo zanimala.

»Glej, glej!« si je mislil Hugo. »Gospoj baronici je zapustil sto tisoč, ki naj bi jih dobila na dan poroke! Ha, ha! Menda ni bil pri pravi pameti! Dobro je, da sem to našel! Ta listina mora iti takoj v ogenj! Obe ženski morata biti od mene odvisni. Ti si opravil, moj ljubi brat! Zdaj si bom laz pridobil tvojo lepo nevesto — jaz, gospodar in lastnik velikanškega premoženja.«

Z drugimi listinami vred je vrgel v peč tudi listino, ki bi bila vzela baronici vse skrbi. Kmalu je bilo vse samo še kupček pepela.

»Tako,« je zadovoljno zamrmral Hugo, »Povsod bom naredil red. Zdaj sem gospodar. Od moje volje je odvisno življenje tisočev! Čutili bodo vsi, da je nad njimi gospodar, ki ima trdo pest. Gorje tistemu, ki se ne ukloni!«

Pozvonil je in vstopil je sluga Jože.

»Ali je gozdar tu?« je vprašal Hugo.

»Da, gospod grof, čaka vas v veži!« je odgovoril sluga in se poklonil do tal.

»Naj pride sem! Poskrbi, da naju nihče ne bo motil!«

Jože je pokimal in se nasmehnil, ker je vedel, da hoče novi gospod obračunati s Kolarjevim Jurijem.

Ko je kmalu nato stopil v sobo mladi gozdar, ki je bil tako hlabro branil Cvetko, je zavihtel Hugo v roki debelo palico z zlato glavo.

»Aha, zdaj si tukaj!« je dejal in se potuhneno nasmehal. »Zdaj se bova malo pomenila. Naučil te bom olike in ti pokazal, kako je treba spoštovati gospodarja. Obljubil sem ti, da te bom zapodil iz službe. Poberi se! Ali razumeš?«

Obraz mladega moža je zardel. Oči so se mu bliskale in ponosno se je zravnal.

»Dobro je!« je dejal. »Torej sem odpuščen. To me veseli, ker pod takim gospodarjem ne bi maral služiti!«

»Kaj? Še predrzen postajaš?« se je razsrdil Hugo in planil na gozdarja.

A Jurij se ni prestrašil. Umaknil se je udarcu, pograbil palico in jo zdrobil v rokah kakor slamo. Koščke je vrgel grofu v glavo in rekel:

»Varujte se me! Vse vaše skrivnosti poznam! Vem, kaj imate na vesti! Ko bi hotel vse povedati, bi vam slaba predla!«

Hugo je prebledel kakor stena in debelo pogledal Jurija.

»Kaj? Kaj?« je hropel in je tresoč se od jese iskal kakšno orožje. »Neumni lopov! Groziti se mi upaš? V ječo te bom dal zapreti, da si boš zapomnil!«

»Teja se pa prav nič ne bojim!« je zaničljivo odgovoril gozdar. »Pomislite samo, kako je končala lepa Lenčka, hči starega paznika! Jaz

Slaba
navada!

Napačno je varčevati pri milu — na škodo perila. Manj vredna mila škodujejo tkaninam. Samo zares dobro jedrnato milo pere perilo temeljito in prizanesljivo:

**SCHICHTOVO
MILO JELEN**

varuje perilo

ZA NAMAKANJE
ŽENSKA HVALA

zo samoupravnih republik. Tuij, zlasti angleški glasovi svarijo madridsko vlado pred takim početjem, ki bi pomenilo izgubo tujega kapitala v Španiji. Pravijo, da bo sedanji predsednik madridske vlade Caballero prevzel vlogo španskega Stalina.

Po poročilih iz Moskve je Stalin oboleva hudo prsno boleznijo in se je njegovo stanje bajе tako poslabšalo, da boleznijo ne bo prebolel. O tem ne smejo v Rusiji ničesar poročati, ker se boje, da ne bi resnica o Stalinovi bolezniji izzvala novih nemirov.

Po Stalinovi želji, naj bi po njegovi smrti prevzel vodstvo Sovjetske unije svet treh mož.

Svet ljudskih komisarijev je o tem že razpravljal in je določil za člane sveta treh mož (triumvirata) komisarja za vojsko Vorosilova, komisarja za promet Kaganoviča, ki je tast Stalina in komisarja za težko industrijo Ordžonikidza. — Iz Varšave prihajajo poročila, da se množijo pri Stalinu napadi dušljivosti. Stalinovo bivanje v gorskem zraku Kavkaza ni prineslo izboljšanja. Dosedanji bolnikov telesni zdravnik profesor Smirnov je bil odstavljen in imenovan za njegovega naslednika profesor Pletminov.

Nedeljske

švedske volitve v državni zbor so prinesle zmago socialnim demokratom.

Socialisti dobe s komunisti 123 mandata. Od junija je na Švedskem vladala kmetijska

stranka. Pri teh volitvah pa je kmetijska stranka dobila 36 konservativci 42. ljudska stranka 27 mandatov Socialisti so dobili 112, socialisti skupine Kilboma 6 in komunisti 5 mandatov.

DOPISI

JARENINA. (Smrtna kosa.) Spet je zapel zvon žalostno pesem. V Vukovskem dolu se je svojevoljno poslovila od svojih treh malih otročičkov in dveh pastorkov kmetica Marija Vezjakova. V nedeljo 13. t. m. je še peljala z možem češplje v Maribor. Prišedši domov je legla v posteljo k svojemu še ne leto staremu otročku, ga z eno roko objela, z drugo pa si je pognala kroglo v srce. Stela je šele 30 pomladi. Bodi ji blag spomin!

REČICA OB SAVINJI. (Smrtna kosa) V torek 15. t. m. je na pragu domače hiše zadel kap g. Rakuna Franca, po domače Kovača v St. Janžu pri Rečici ob Savinji. Številni njegovi prijatelji in znanci in sodelavci zlasti izza časa po 6. januarju l. 1929. so sprejeli to vest z veliko žalostjo in niso verjeli, da izredstvu. Bil je več let župan največje občine no poštenega in delavnega moža ni več na gornjegrajskega sreza Rečice ob Savinji in predsednik občinske organizacije JNS. S svojo pridnostjo si je ustvaril lep dom, z veliko poštenostjo in prirodno šegavostjo pa mnogo prijateljev. Na zadnji poti ga je spremljala

številna množica. Ob njegovem grobu so izpregovorili poslovilne besede: domači župnik g. Požar Franc, domači podžupan g. Štiglic Maks, advokat g. dr. Mejak Ervin iz Gornjega grada in šolski upravitelj g. Kolar Franjo. Pogreba se je udeležilo veliko število gasilcev s prapori. Prezaslužnega in daleč okrog znanega moža bomo pogrešali v nacionalnih vrstah. Ostalim žalujočim iskreno sožalje!

SV. JURIJ PRI CELJU. 80-letnico je te dni obhajal g. Franc Gajšek, po domače Stari Pevec, posestnik v Vrbnu, brat g. Florjana Gajška, bivšega banovinskega svetnika. Franc Gajšek je vzoren gospodar, ki si je s svojo pridnostjo in varčnostjo pridobil lepo premoženje. Omožil je svoji dve hčerki na obširni posestvi že pred več leti, a sinu Martinu je pred 10 leti izročil posestvo. Stari Pevec je še zdaj pri 80 letih prav čil in zdrav. Še mnoga leta!

ZAGORJE. (Smrtna kosa.) V nedeljo je umrl 52letni posestnik in gostilničar g. Ivan Bregar iz Izlake pri Zagorju. Bil je eden izmed tistih podeželskih gostilničarjev, ki so se med ljudstvom priljubili zaradi dobre potrežbe. Pokojni Bregar in njegova soproga, ki je doma iz ugledne Vrtačnikove gostilne v St. Lambertu, sta lepo vzgojila več otrok, ki so po večini že preskrbljeni. Ivan Bregar je dolga leta zgledno deloval v občinskem odboru v Izlakah in se je požrtvovalno udeleževal tudi v sokoških vrstah. Blag mu spomin!

to dobro vem! Zapomnite si, da so na svetu ljudje, ki znajo tudi skrite stvari odkriti!»

Hugona je izpreletelo. Preden se je zavedel, pa je Jurij izginil.

»Tega lopova se moram odkrižati!« je mr. mrnal Hugo. »Ko bi bil prej vedel, kako nevarna je! Kaj pa ve? — Ko bi bil kaj videl — — — takrat — — —«

Hugo je bil kakor hudodelec, ki so ga ujeli pri zločinu. Dolgo je razmišljal. Kolarjev Jurij mu je prizadeval silne pregovorce. Tudi drugi dan se še ni mogel oddahnuti, ko mu je oskrbnik naznanil, da se je Jurij izselil iz gozdarske kočice in da se ni upiral.

Popoldne, že pozno v noč se je odpravil Hugo na skrivno pot. Hitel je skozi gozd v hribe po stezi, ki je držala tik ob robu globokega prepada in je bila na drugi strani obdana z visokimi skalami.

Hugo je bil že precej deleč, ko se je iznenada spotaknil ob korenino in padel. Zakrillil je z rokami, ko mu je začelo zmanjkovati tal pod nogami in k sreči je zagrabil za oster skalnat greben.

Tako je visel med nebom in zemljo. Globooko pod njim je zijalo brezno in meter nad njim pa je bila steza, ki pa je ni mogel doseči.

Smrten strah ga je obšel in zakričal je: »Pomagajte! Pomagajte!«

A daleč naokoli je bila samota in nikogar ni bilo, ki bi mu bil pomagal. Roke so mu že odpovedovale. Še nekaj minut bi se bil mogel držati, potem pa bi bil padel v globočino.

Spet je začel kričati na pomoč. Hladen pot

mu je pokrival čelo. Tedaj pa so se začeli koraki in nekdo se je sklonil čez skalo.

Bil je Kolarjev Jurij. Hugo ga je zagledal in njegovo upanje se je spremenilo v obup. Ta mož, ki ga je tako grdo napodil iz službe, ga ne bo rešil. Jurij je imel dovolj vzroka, da ga je sovražil in morda se bo zdaj še radoval, da ga vidi v takem položaju.

Tudi Jurij je za trenutek mislil tako. Njegov smrtni sovražnik, ki mu je prisegel maščevanje, je bil zdaj v njegovih rokah. Niti do tekmiti se mu ni bilo treba, treba ga je bilo samo prepustiti usodi.

Toda Jurijevo srce je bilo plemenito. Z levo roko se je oprijel trdnega smrekovega debla, z desno pa je pograbil Hugona za obleko, ne meneč se za lastno nevarnost. Z orjaško močjo je potegnil Hugona na stezo k sebi.

Jurij se je zravnil in grdo pogledal Hugona, ki se je tresel po vsem telesu in ni izpregovoril besede v zahvalo.

»Morda bi bilo bolje zame in marsikoga drugega, če bi vas bil pustil viseti!« je dejal Jurij in obesil puško čez ramo. »Ampak hotel sem vam samo pokazati, da nisem takšen kakor vi. Mislim, da te ure ne boste nikoli pozabili.«

S temi besedami je odšel in kmalu izginil za ovinkom. Po nekaj korakih se je ustavil. Ni si mogel razlagati, kaj išče Hugo tu po hribih, in samo zaradi tega se je obrnil.

Kmalu je zagledal grofa, ki je korakal proti dolini, kjer je stala samotna gostilna ob gozdu. Tja se je odpravil Hugo. Jurij pa mu je neopazno sledil.

Mračilo se je že, ko je prišel Jurij v dolino.

no. Ob gostilniškem vrtu je zaslišal šepet iz senčnice, ki je stala tik steze. Spazil se je bliže in razgrnil velevje.

Njegovo bistro oko je opazilo Hugona in mlado dekle.

»Oho, to je pa lepa gostilničarjeva hči Pavla!« si je mislil Jurij. »To je spet ena, ki jo hoče lopov spraviti v nesrečo.«

Mlada sta živahno šepetala in Jurij je pozorno prisluškoval.

»Tako moraš storiti!« je slišal šepetati Hugona. »Tako moraš izpovedati pred sodnijo in potem bo zanesljivo obsojen.«

»Kaj naj izpove?« se je vpraševal Jurij. Takoj je vedel, da govorita o Stanku.

»Vi torej želite, da bi bil vaš brat kaznovan?« je dejalo dekle.

»Kakšno vprašanje!« se je čudil Hugo. »Saj bo to tudi tebi v korist!«

»Vse hočem storiti, kar zahtevate od mene, samo če me vzamete za ženo!«

»Vraga«, si je mislil Jurij, »kako visoko leta to dekle! Grofica bi rada postala? To je pa kar smešno!«

Hugo pa se ni smejal, ker je vedel, da je Pavla svojeglava.

»Dekle, to vendar ne more biti! Bodi pametna! Denarja ti bom dal, kolikor boš hotela, toda vzeti te za ženo ne morem! Izbijsi to neumnost iz glave!«

»Tvojega denarja ne maram!« je nadaljevala dekle. Tisočkrat si mi prisegel, da me boš vzela! Zdaj bodi mož beseda, sicer se boš še kesal!«

Jurij je zaslišal pritajeno kletvico iz Hugonovih ust.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

HMELJ. Nakupovanje hmelja v Savinjski dolini se živahno nadaljuje. Prodane so že tri četrtine pridelka. Trgovina kupuje vse vrste hmelja in plačuje izbrano blago po 26 do 27 Din, prvovrstno po 24 do 25 Din, dobro srednje po 21 do 23 Din, srednje po 18 do 20 Din, slabo srednje po 14 do 17 Din in slabše do 14 Din za kilogram. Razporeženo je čvrsto. Po zadnjih cenitvah je znašal letos svetovni pridelok hmelja 555.000 metrskih stotov nasproti 610.000 metrskim stotom v lanskem letu. Znatno manjši je zlasti pridelok v Ameriki, ki se ceni na 125.000 metrskih stotov (lani 190.000). V Evropi je pridelok nekoliko večji kakor lani in se ceni na 300.000 metrskih stotov (lani 279.000). Pridelok Nemčije znaša le 97.500 metrskih stotov (lani 108.500). Zato pa je letina v Češkoslovaški obilnejša in se ceni na 125.000 metrskih stotov (lani 75.000). Pridelok v Jugoslaviji znaša 32.500 (37.500), v Poljski 20.000 (21.500), v Franciji 17.500 (23.500) in v Belgiji 7.500 (13.000) metrskih stotov.

SVINJE. Na ptujskem sejmu so se prodajali: prolenki po 5,75 do 6, debele svinje po 6,50 do 7, plemenske svinje po 5,25 do 5,75 Din za kilogram žive teže; mrtve teže po 8,50 do 9 Din. Prasce stare 6 do 12 tednov, so prodajali po kakovosti od 80 do 150 Din za rilec.

GOVED. Na zadnjem ljubljanskem sejmu so se prodajali za kg žive teže: voli I. po 4,75 do 5,25, II. po 4 do 4,50, III. po 3,25 do 3,75, krave debele po 3 do 4,50, klobasarice po 2 do 3, teleta po 6 do 7, svinje po 5 do 7 Din, prasce za rejo po 120 do 200 Din, korni po 400 do 350 Din za glavo.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili v devizah (s prišteto premijo):

- 1 nizozemski goldinar za 29,66 do 29,81 Din;
- 1 nemško marko za 17,55 do 17,69 Din;
- 1 angleški funt šterling za 220,84 do 222,89 dinarjev;
- 1 ameriški dolar za 43,35 do 43,71 Din;
- 100 francoskih frankov za 287,71 do 289,15 dinarjev;

100 češkoslovaških kron za 180,47 do 181,58 dinarjev;

Vojna škoda se je trgovala po 365 do 367 dinarjev, investicijsko posojilo pa po 83 Din. Avstrijski šilingi so bili v zasebnem kliringu po 8,56 Din, a nemški klirinški čeki 13,48 Din. Din.

Sejmi

28. septembra: Velika Slevica pri Vel. Laščah, Podkoren.

29. septembra: Drnovo, Grosuplje, Lesce, Marenberg, Mengeš, Mirna peč, Nova vas na Blokah, Pilštanj, Rovte, Skofja Loka (samo za blago), Verzej, Sv. Rok pri Čakovcu, Vrnsko.

30. septembra: Kotoriba, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Štrigova (Tržič pri Sv. Trojici za blago).

1. oktobra: Podčetrtek, Prevalje (četrtek po sv. Jerneju).

2. oktobra: Dobrovnik.

3. oktobra: Dol pri Hrastniku, Kostrivnica (sobota pred rožnensko nedeljo), Sv. Lovrenc v Slov. gorah (sobota pred rožnensko nedeljo).

4. oktobra: Turnišče, Bitnje.

Drobne vesti

Denarni zavodj oproščeni prenosnih taks pri nepremičninah. V finančnem ministrstvu je izgotovljena in že podpisana uredba o oprostitvi od taks na prenos nepremičnin, katere kupijo na dražbi denarni zavodi.

Orožnikj prostj trošarin. Proračunski oddelek finančnega ministrstva je izdal pojasnilo, da se pravilnik o načnu izplačila banovinskih trošarin nanaša tudi na orožništvo kot polnomočni del vojske in da zato vse nabavke za orožništvo v domovini in v tujini ne pridejo v poštev za plačevanje kakršnihkoli samoupravnih dajatev, odnosno občinskih in banovinskih trošarin.

Zaščita vina ljutomercana. Po dolgotrajnem prizadevanju ljutomerske podružnice vinarskega društva je zaznamovati prvi uspeh tega truda. Po odobritvi oblastev se bo ustanovila za zaščito nova zadruga v Ljutomeru, ki bo imela predvsem nalogo, da v smislu zakona in pravilnika o vinu zaščiti ime izvora pristnega ljutomercana. Ustanovna skupščina te zadruge bo v nedeljo 27. t. m. ob 9. v pro-

storih g. Zavratnika v Ljutomeru. Pripravljajni odbor vabi na to skupščino vse vinogradnike iz ljutomerske okolice. Kdor še ni prijavil pristopa k tej zadrugi, naj to stori na tem zborovanju. Naprošen je direktor g. Zmave za poročevalca.

Semensko žito dobimo. Banska uprava je nabavila 100.000 kg semenske pšenice in 40.000 kg semenske rži za sreze, ki so bili v letošnjem poletju prizadetj od toče. Semensko žito bo razdeljeno med kmetovalce v glavnem brezplačno. Določenih je za celjski srez 14.000 kg pšenice in 4.000 kg rži, za črnomeljsko-metliški srez 19.000 kg pšenice in 4.000 kg rži, za mursko-soboški srez 4.000 kg pšenice in 3.000 kg rži, za novomeški srez 3.000 kg pšenice in 1.000 kg rži, za brežiški srez 4.400 kg pšenice, za kamniški srez 20.000 kg pšenice in 6.000 kg rži.

Domače novosti

Spomenik kralju Aleksandru na Jesenicah. Zveza kovinskih delavcev s svojimi 36 podružnicami iz Francije bo 11. oktobra odkrila spomenik kralju Aleksandru I. Ujednitelju pred poslopjem narodne šole na Jesenicah. Ker prispe na ta dan na Jesenice okoli 150 naših rudarjev, članov omenjene zveze, iz Francije s posebnim vlakom, pozivamo rodoljubno javnost, da sprejme te naše ljudi s prisrčnostjo, s kakršno pričakujejo oni sami bratskega sprejema na domačih tleh.

Direktor Anton Jug mrtev. V ponedeljek v poznih popoldanskih urah so našli v gozdu blizu Gorican pri Medvodah direktorja ljubljanske ženske realne gimnazije Antona Juga mrtvega. S tem se je potrdila na žalost slutnja, da se direktor Jug, ki je pred skoro tremi tedni izginil, ne bo več živ vrnil. V globoki duševni potrtosti se je odločil za obupen korak in si je sam končal življenje. Truplo pokojnika bo prepeljano v Ljubljano, tako da bo pokopan v kraju, kjer je vse življenje služboval. Vest o smrti je odjeknila po vsej Sloveniji, saj je bilo ime direktorja Juga v naši javnosti splošno znano. Na tisoče deklet je izšlo iz šole, ki jo je on vodil, a tudi izven šole je lepo vrsto let posegal v naše javno življenje in se v prejšnjih letih zlasti udeleževal

»Ali si neumna! Ali me misliš izdati?«
»Da, izdala te bom, če me boš goljufala!«
je zaklicalo dekle.

»Tiho, vraga, če te kdo sliši!«
»Ves svet naj sliši, vsem ljudem bom povedala!« je še glasneje zapretila Pavla. »Tako j pojdem v sobo, kjer sedi nekaj gozdarjev! Pokličem jih — —«

Jurij je zaslišal škripanje zob in razljučen polglasen klic:

»Pokazal ti bom!«

Potem je slišal težko hropenje, obupno borjenje in premetavanje. Tedaj pa je vdrl v senčnico in skočil v temo.

Hugo je prestrašen zakričal in zbežal, dekle pa je napol onemoglo padlo v naročje Kolarjevega Jurija.

VIII.

NEPRICAKOVANA ODLOČITEV

Otožno so doneli zvonovi čez vas in čez tiho pokopališče. Ob novem grobu je vstalo mla. do, v črno oblečeno dekle in jokajoč odšlo. Bila je Cvetka.

Njena dobra mati je počivala v črni zemlji in ona je ostala sama, zapuščena sirota. Tako zapuščena in tako nesrečna! Mladost sree ji je hotelo počiti od žalosti, ko so pred nekaj urami položili drago pokojnico v grob. S surovo roko je usoda razdrla njeno srečo, njen up in njeno ljubezen.

Ze tisti večer je slutila, da drvi Stanko v nesrečo in zdaj je bila vsa potrta, saj je že svedela, kako žalostno se je končalo zasliševanje na gradu.

Počasnih korakov je šla domov v sobo, kjer jo je prej vselej čakala ljubeča mati. Zdaj pa je bilo vse tiho in prazno. Uboga sirota je žalostno gledala okoli sebe, a nikogar ni bilo, da bi bil obrisal solze v njenih očeh in jo potolažil.

Dolgo je sedel nepremično v sobi, premišljala o svoji usodi in jokala. Kaj naj zdaj stori? Tu ne more ostati, ker vedo vsi ljudje za njeno sramoto. Kje bo dobila dela in služka?

Tedaj se ji je zazdelo, kakor bi ji bil iz teme šepnil materin glas:

»Pojdi k župniku! On ti bo pomagal!«

Cvetka se je spomnila besed, ki jih je govorila mati na smrtni postelji. Mati ji je velala, naj se obrne do župnika, ki ji bo vse drugo povedal. In danes jo je župnik po pogrebu povabil, naj pride k njemu.

Župnik jo je prijazno sprejel, jo prijel za roko in jo posadil na naslanjač.

Pod vplivom njegovih tolažečih besed je postala mirnejša.

»Pričakoval sem vas, ljubi otrok!« je dejal župnik. »Po naročilu vaše pokojne matere, vam moram nekaj zaupati.«

Odprl je miznico in vzel iz nje zvezan zavitek listin. Daj jih je Cvetki in ji rekel:

»Tu so listine, ki mi jih je izročila vaša mati v varstvo. Vzemite jih zdaj vi. Na kratko vam bom povedal vse, kar boste v listinah obširno brali. Ali vam je morda že mati sama povedala te tajnosti?« je prekinil samega sebe.

»Hotela mi je povedati, toda smrt ji je to preprečila.«

»Dobro, torej poslušajte mene!« je začel starček in sedel k njej. »Vaš oče je bil častnik. Bil je stotnik v generalnem štabu. Plemenitega rodu je bil. Tudi vaša mati je iz plemenite rodbine, toda njeni sorodniki so bili proti temu zakonu in so jo zavrgli. Vi se ne pišete Cvetka Malinšek, ampak ste Cvetka plemenita Malinšek. Vaša mati se je pozneje odpovedala plemstvu. Videli boste, zakaj.«

»In moj oče?« se je vmešala Cvetka. »Zakaj naju je zapustil?«

»Vaš oče je bil obdolžen, da je vzel v arhivu generalnega štaba važne listine in jih prodal Francozom. Zatrjeval je sicer, da je nedolžen, in da je najbrže ukradej listine mlad, eleganten Francoz, grof Rochefort, ki je z njim občeval. Toda dokazov za svojo trditvev ni imel. Da se ogne obsodbi, je vaš oče pobegnul v inozemstvo. Mati ni mogla iti za njim, ker je bila bolna. Takrat ste imeli komaj šest let, vendar se še morda spominjate svojega očeta!«

»Da, da! je pritrdila Cvetka žalostno. »Kje je zdaj moj ubogi oče?«

»Vaša mati je zmerom upala, da se še vidita, toda vaš oče se ni mogel vrniti. Lopov mu je ukradel čast in je poteptal njegovo srečo. Samo on bi mu bil lahko rešil čast, toda ni se več prikazal. Tako je blodil vaš oče po svetu. Nazadnje je šel v Afriko in je baje padel v burški vojni.«

Poslušajoč žalostno zgodbo je Cvetka krčevito jokala. Počasi pa je začelo vstajati v njenem srcu upanje, da njen oče še ni mrtev, da ga bo še kdaj videla.

(Dalej)

val kot predsednik Zveze kulturnih društev. Pokojnik je bil po rodu iz št. Vida pri Celju, kjer se je rodil l. 1881. Gimnazijo je študiral v Celju, filozofijo pa na Dunaju in v Pragi. Leta 1908. je dobil prvo stalno službo v Ljubljani na takratnem liceju in je na tem zavodu ostal vse do svoje smrti. Direktor Anton Jug je bil človek velikih sposobnosti in velike marljivosti. Kljub temu ga je življenje v zadnjih letih strlo, kar pa ne more zmanjšati zaslug, ki si jih je bil pridobil s svojim delom. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin!

* **Povratak ameriških Slovencev.** Ameriški rojaki, ki so prispeli to poletje v domovino na obisk, se počasi vračajo. V ponedeljek 21. t. m. se je spet vrnila z večernim brzovlakom večja skupina naših rojakov, po večini iz Clevelanda, pod izkušenim vodstvom g. Augusta Kollandra. Vkrcali so se v francoskem pristanišču Le Havreu na največji luksuzni parnik sveta »Normandie«. Našim rojakom želimo srečno pot!

* **Nov potniški vlak na progi Dravograd Meža—Slovenjgradec.** Od 1. septembra do vstetega 4. oktobra vozi na progi Dravograd Meža—Slovenjgradec nov potniški vlak, ki odhaja iz Dravograda Meže ob 20.30 in prihaja v Slovenjgradec ob 20.57. V Dravogradu Meži ima zvezo od potniškega vlaka iz Maribora in Wolfsberga.

* **Feniksovim zavarovancem v Sloveniji.** Pripravljalni odbor Društva za zaščito Feniksovih zavarovancev v Ljubljani je prejel od banske uprave potrjena pravila. Ustanovni zbor bo v najkrajšem času. Zavarovanci so vabljeni, da v lastno korist takoj prijavijo pristop k društvu na naslov pripravjalnega odbora v roke g. Ivana Jerasa, ravnatelja tvrdke »Sladkor« v Ljubljani (palača Ljubljanske kreditne banke, II. nadstropje). Prijavitelji morejo svoj pristop z dopisnicami ali pa ustno vsak delavnik od 9. do 10. dopoldne v pisarni navedene tvrdke »Sladkor« (telefonska številka 2606). Prijave se sprejemajo do vstetega 26. t. m.

* **Jugoslavija ima 318 kinematografov.** V naši državi je bilo lani 318 kinematografov, od teh 263 zvočnih in 55 nemih. Sedežev je bilo v vseh kinematografih 92.905. Dravska banovina je imela 43 kinematografov z 11.529 sedeži. Glede kinematografov je naša država v Evropi na 15. mestu. V kinematografe v na-

ši državi je vloženi 67.919.784 Din. od tega v dravski banovini 10.896.355 Din.

* **Obnova starodavnih srebrnih rudnikov.** Neko angleško podjetje bo začelo izkoriščati stare rudnike na Novem Brdu, ki so obratovali že v 14. in 15. stoletju. Novo Brdo je v gnjilanskem srezu. V rudnikih so kopali tako zvano gramsko srebro in kraj Novo Brdo je bil nekdanj splošno znan po imenu Grad srebrni. Siromašno prebivalstvo okolice se veseli skromnega zaslužka.

* **Bat'a zgradi v Zagrebu 14nadstropno palačo.** Bat'a je kupil v Zagrebu na Iljci zemljišče, na katerem mora po pogodbi zgraditi 14nadstropno palačo, ki bo največje poslopje v naši državi.

* **Hripa se pojavlja.** V Zagrebu se je pojavila hripa. Število bolnikov z vsakim dnevom narašča in so zdravniki čez glavo zaposleni.

* **Umobolnica na Studencu se poveča.** Prvo skupino del pri gradbi nadzorovalnega oddelka za moške pri umobolnici na Studencu je izdružilo gradbeno podjetje Anton Mavrič iz Ljubljane. Gradbeno ministrstvo je to licitacijo odobrilo in bo podjetje že v prihodnjih dneh začelo delati.

* **Molitve za zmago španskih upornikov po hrvatskih cerkvah.** Zagrebški nadškof koadjutor dr. Štepinac je izdal poslanico o španskih dogodkih. V svoji poslanici obsoja madridsko vlado in se zavzema za španske upornike. Med drugim pravi: »Komunisti so smatrali, da je prišel čas, da dvignejo revolucijo v katoliški državi Španiji in da potem iz te komunistične trdnjave prenesejo svojo brezbožno misel tudi v Afriko (v špansko kolonijo Maroko), da bi tudi tam uničili cvetoče delo katoliške cerkve. Toda komunisti so se prevarili v svojih računih. Zadnji dogodki v Španiji so dokazali, da se katolicizem v Španiji ne da zlomiti s silo.« Poslanica se bo prečitala vernikom prihodnje nedelje 27. t. m., ko bodo v vseh cerkvah zvonili z zvonovi in molili za zmago katoliške cerkve v Španiji.

* **Protiv razširjanju neresničnih vesti.** Banska uprava je izdala naslednjo objavo: »Izpraznitve tekstilnih tvornic v Kranju od oborožene sile 16. t. m., do katere je moralo priti, ker enodušno posredovanje vseh strokovnih zvez ni imelo uspeha, poziv oblastva pa je delavstvo odbilo, se je izvršila brez škode za življenje ali zdravje odstranjenih delavcev. Orožništvo in policija nista uporabila niti

hladnega niti strelnega orožja. Nepoklicani in neodgovorni vodje stavke, ki so delavstvo zavaljali k nespametnemu mnenju, da bo prej prišlo do pogajanj o kolektivni pogodbi, če delavstvo vztraja v tvornicah, so izgubili ves svoj vpliv in vso svojo moč, ko je delavstvo videlo, da so se pogajanja dejanski začela v trenutku, ko so bile tvornice izpraznjene. Da bi popravili svoj položaj, se ti luiskačji zdaj poslužujejo druge taktike. Razširjajo vesti, da je bilo pri izpraznitvi tvornic v Kranju večje ali manjše število delavcev ubitih in ranjenih. Nerazsodno prebivalstvo verjame takim govoricam in jih širi dalje tudi še potem, ko so je v bolnišnicah in pri pokopališčnih upravah, pri zasebnih zdravnikih in ambulantah moglo uveriti, da nihče ničesar ne ve o kaki smrti ali rani v zvezi z izpraznitvijo tvornic v Kranju 16. t. m. Da bi se preprečilo to novo beganje delavstva, ki se vodi s prosojnim namenom, da se delavstvu omaja zaupanje do oblastva kot zaščitnika delavskih koristi, je banska uprava naročila vsem sreskim načelnikom in predstojnikom mestnih policij, da razširjevalce neresničnih vznemirljivih vesti brezobzirno kaznuje po banski uredbi od 16. julija 1932.«

* **Tobačne srečke.** Dne 14. t. m. so bile izrebanje za amortizacijo naslednje serije: 33, 196, 242, 243, 547, 779, 783, 1033, 1054, 1187, 1211, 1578, 1708, 2041, 2151, 2385, 2543, 2707, 2715, 2945, 3022, 3250, 3342, 3462, 3700, 3869, 4045, 4243, 4302, 4465, 4548, 4590, 4697, 4924, 4951, 5023, 5166, 5450, 5484, 5619, 5766, 5865, 6016, 6057, 6075, 6146, 6340, 6568, 6725, 6766, 7070, 7299, 7434, 8098, 8147, 8267, 8278, 8510, 8572, 8716, 8736, 8921, 9221, 9362, 9411, 9469, 9518, 9522, 9528, 9603. Dobitki: serija 7375 št. 75 Din 75.000; ser. 1001 št. 14 Din 2000; ser. 1210 št. 76 Din 500; ser. 1477 št. 71 Din 500; po 100 Din: serija 350 št. 46, ser. 639 št. 65, ser. 1267 št. 74, ser. 1758 št. 44, ser. 2298 št. 84, ser. 3178 št. 53, ser. 3266 št. 3, ser. 4535 št. 3, ser. 4716 št. 79, ser. 5391 št. 29; po 50 Din: serija 197 št. 85, ser. 825 št. 52, ser. 932 št. 87, ser. 1464 št. 66, ser. 1554 št. 28, ser. 1926 št. 46, ser. 2359 št. 31, ser. 3404 št. 89, ser. 3669 št. 86, ser. 4329 št. 91, ser. 5472 št. 78, ser. 5700 št. 59, ser. 6133 št. 74, ser. 6931 št. 16, ser. 7028 št. 58, ser. 7379 št. 41, ser. 7778 in ser. 7869 št. 59, ser. 7971 št. 26, ser. 8854 št. 77.

Po Brenckendorfu M. J.

USODNIH 5 MINUT KRIMINALNI ROMAN

L

Z zadovoljnim obrazom človeka, ki se zaveda, da se je za nekaj časa odkrižal suhoparnega uradnega dela, je stopal sodni pripravnik Miloš Sever po stopnicah starega sodniškega poslopja navzdol. Saj ni niti računal z možnostjo, da mu bo godrnjavni sodni predstojnik dovolil dvodnevni dopust, za katerega je zaprosil. Zdaj pa, ko mu je prošnja uslišana, je sklenil, da se še z večernim vlakom odpelje v svoj rojstni kraj, da bo ure zlate svobode res prav temeljito izkoristil.

Miloš Sever je šteje takole okrog 30 let. Pravu se je šele posvetil, ko je že nekaj let študiral zdravstvo. Zato je precej pozno končal študije. Ker je bil sin bogatih staršev in hkratu nadarjen pravnik, si ni delal mnogo skrbi. Bo že na kak način dosegel svoje sorvstnike, ki so pred njim v sodni službi že napredovali.

Do vlaka je imel še uro časa. Hitro je stopal proti svojemu stanovanju, da spravi v kovčeg vse potrebno, kar bo potreboval za dva dneva dopusta. Bilo je neprijetno deževno zimsko vreme in poleg tega je še mrzel veter pihal po ulicah. S tolažbo, da se bo vreme čez noč že popravilo, je pospešil ko-

rake po slabo razsvetljenih ozkih ulicah. Skoro nikjer ni bilo nobenega človeka. Tedaj pa je zapazil na križišču dveh ulic poleg osebnega avta šoferja, ki je očitno zelo razburjeno govoril z zraven stoječo mlado damo. Šofer je besedoval glasno, da je Sever, ki se je bil iz radovednosti približal, slišal vsako njegovo besedo.

»Denarnico ste pozabili v kovčegu, kj ste ga pustili v postajni prtljavnici? To bi rekel lahko vsakdo. Na tako neumen lim ne sedem. Zastavili mi tudi ne boste ničesar. Ne maram. Le plačilo v denarju hočem. Če ne morete plačati, stopite nazaj v voz, da vas popeljem na policijo. Tam se bo že pokazalo, kako in kaj.«

Kaj je na te šoferjeve besede odgovorila mlada dama, Sever ni mogel razumeti, a videl je, da je bila lepo oblečena in da bi bilo torej iz njene obleke sklepati, da je pripadala imovitejšim slojem. Tudi je ugotovil, čeprav je bil njen obraz obmjen od nje, po njeni vitki in prožni postavi, da je morala biti še zelo mlada. Nedvomno je bila nasproti avtomobilskemu prevozniku v zelo neprijetnem položaju. To dognanje je Severju zadostovalo, da je sklenil mladenki pomagati. Stopil je k obema in ju pozdravil.

»Prosim, gospodična, da mi oprostite, če se nepoklican vmešavam v vaš spor. Dovolite, da vam priskočim na pomoč in poravnam vaš račun.«

Mladenka je v zadregi sicer malo zardela, a vendar se ji je iz oči bralo veselje, da se bo neprijetna zadeva tako srečno končala.

»Zelo ste prijazni, gospod. Uslugo pa seveda sprejemem samo s pogojem, da vam znesek pozneje vrnem!«

Sever še ni slišal tako prijetnega ženskega glasu. Vzel je iz žepa denarnico in se obrnil k šoferju:

»Koliko stane?«

»Za vožnjo od železniške postaje do semkaj 20 dinarjev. Toda gospodična mi je izrecno obljubila 40 dinarjev, če jo hitro popeljem na to mesto.«

»Tu imate! Zdaj pa se takoj odpeljite, da vas zaradi nedostojnega vedenja ne ovadim.« Godrnjaje se je spravil šofer na svoj sedež in odrdral z vozilom.

Iz neprijetnega položaja rešena mlada deklica je živahno obrnila svojo glavicico proti Severju:

»Najlepše se vam zahvaljujem! Ker se bom najbrž še nocoj vrnila z vlakom domov, sem svoj ročni kovčeg pustila kar v prtljavnici pri kolodvorskem vratarju. Pri tem pa sem pozabila vzeti iz kovčega denarnico. Ponudila sem šoferju v zastavo prstan ali zapescnico, a se je branil vzeti. Zanesljivo bi morala napraviti neprijetno pot na policijo, če bi mi vi ne prišli na pomoč. Še enkrat najlepša hvala!«

Njen mehki glas, ki se je še nekoliko tresel zaradi razburljivega prizora, je Severja resnično razvnel. Mala pustolovščina mu je izredno ugajala in ker je videl, da njegova varovanka nima dežnika, se ji je ponudil, da jo spremlja do smotra njenega pota pod svojim dežnikom.

»Samo nekaj korakov imam še do hiše, kamor moram iti.« je prijazno odgovorila, to je hiša številka deseta v Zavrtni ulici. Vašo ponudbo pa sprejemem že zaradi tega, da mi boste povedali svoje ime in svoj naslov, da vam lahko vrnem denar.«

* Omahljivci in neodločneži nikjer in nikdar niso deležni veselja in zabave! Ko je pa že prepoznano, tožijo, češ: »Zakaj nisem pravočasno postal član Vodnikove družbe! Za skromnih 20 Din bi bil dobil pri svojem poverjeniku štiri lepe, zanimive knjige!« Pazi, da se letos tudi Tebi ne bo tako zgodilo!

* Izredni občni zbor podružnice Slovenskega planinskega društva v Bohinjski Srednji vasi bo v nedeljo 4. oktobra ob 14. v dvorani Občinskega doma v Srednji vasi. Dnevni red: poročilo predsednika, poročilo revizije, rešitev pritožb, sprejetje pravil, voitev odbora in sklep najetja posojila. Predsednik Hodnik.

* Zrebanje vojne škode. Pri 23. zrebanju obveznic Vojne škode, ki je bilo 1. t. m. in pozneje še 5. t. m. so bile izzrebane za dobitke naslednje obveznice (prva številka označuje serijo, druga pa številko obveznice): Dobitek 200.000 Din: 8976-281. Dobitek po 100.000 Din: 8192-338; 9168-985. Dobitki po 50.000 Din: 5222-664; 6145-32; 6162-683; 7578-723; 8528-602; Dobitki po 20.000 Din: 5081-976; 5138-240; 5707-274; 5744-862; 5790-940; 5806-350; 6128-270; 6269-764; 6401-984; 6407-634; 6982-268; 7403-255; 8025-637; 8221-131; 9399-330; Dobitki po 5000 Din: 5043-25; 5105-940; 5114-223; 5136-352; 5145-254; 5219-182; 5244-259; 5362-121; 5552-190; 5664-400; 5708-860; 5968-752; 6045-78; 6063-942; 6186-93; 6317-926; 6434-90; 6468-302; 6489-492; 6537-376; 6686-431; 6731-304; 6746-245; 6785-804; 6801-534; 7106-500; 7108-293; 7144-67; 7169-91; 7222-147; 7354-162; 7426-461; 7429-811; 7443-76; 7463-988; 7534-776; 7627-374; 7710-458; 7754-518; 7944-724; 7971-252; 8284-390; 8347-628; 8407-658; 8498-179; 8505-801; 8698-962; 8726-331; 8863-58; 8884-437; 8991-688; 9263-857. Dobitki po 3000 Din: 5051-731; 5058-168; 5130-233; 5130-269; 5141-262; 5161-267; 5171-506; 5266-643; 5296-67; 5469-500; 5485-293; 5503-857; 5545-348; 5611-290; 5716-373; 5792-923; 5881-418; 5961-305; 5987-399; 6008-889; 6065-198; 6088-213; 6111-760; 6150-772; 6158-725; 6163-495; 6171-457; 6242-266; 6273-240; 6364-490; 6427-844; 6452-41; 6604-433; 6689-32; 6808-85; 6818-956; 6847-942; 6856-214; 6929-762; 6943-576; 6974-362; 6984-137; 6994-654; 7104-199; 7160-720;

7219-552; 7258-651; 7315-571; 7389-490; 7467-52; 7491-762; 7515-713; 7600-724; 7616-32; 7715-971; 7740-312; 7769-755; 7783-577; 7840-443; 7844-83; 7927-658; 7935-410; 7957-735; 8010-947; 8059-640; 8116-821; 8125-881; 8230-252; 8261-590; 8322-522; 8375-993; 8379-735; 8421-274; 8424-683; 8502-69; 8504-556; 8522-415; 8527-620; 8599-49; 8611-26; 8612-588; 8614-222; 8617-155; 8646-920; 8654-136; 8774-2; 8807-790; 8874-361; 8874-977; 8959-41; 8999-188; 9059-333; 9089-744; 9147-983; 9154-722; 9155-582; 9169-165; 9204-376; 9236-56; 9289-628; 9301-358; 9319-964; 9320-904; 9383-956; 9387-233.

* Opozorilo državnim upokojencem. V času od 1. do 15. oktobra morajo vsi državni upokojenci (.enke), ki prejema po čekovnih polžnicah pokojninske prejemke (torej tudi vdove in hčerke sirote) predložiti finančni direkciji prijavo za prejetje osebnih in rodbinskih dokladov. Pred 1. oktobrom vložene prijave niso veljavne. Naj torej vsak upokojenec stanje s 1. oktobrom. Do lani so se morale prijave vlagati dvakrat na leto, v aprilu in oktobru, zdaj samo v oktobru. Prejšnje tiskovine niso veljavne in tudi ne več uporabne, ker je nova uredba marsikaj predrugala. Povzročajo torej lahko pomotne vpise in nepotrebne sitnosti. Društvo državnih upokojencev za dravsko banovino je založilo nove tiskovine. Edino ta vzorec ustrezno zahtevanim predpisom. Društveni člani dobe s septembersko številko »Upokojenec« brezplačno po en izvod prijave. Neobhodno potrebno je, da bo imela v vsakem kraju vsaj ena trafika te tiskovine v prodaji. Naročujejo se pri društvu. Cena 1 Din za izvod. Pri naročilu vsaj 20 izvodov 25% popusta. Finančna direkcija nima na založbi teh tiskovin, zato naj se upokojenci zanje ne obračajo nanjo. Vsakdo mora sam preskerbeti potrebno tiskovino, ali pri društvu ali v trafiki, in naj jo izpolni po navodilih, natisnjenih na zadnji strani tiskovine. Izčrpana navodila navaja »Upokojenec« v septemberski številki. Ta mesečnik dobijo člani brezplačno. Je torej korist vsakega upokojenca, da pristopi k društvu. Članarina je 3 Din na mesec. »Upokojenec« primaša vsa potrebna navodila in opozorila, tolmaka ured-

be in opozarja člane na vse, da jih obvaruje neprijetnih posledic.

* Friedrich von Gagern: »Beg iz pekla«. V založbi »Evalit« je izšel prvi slovenski prevod tega našega rojaka in priznanega nemškega pisatelja. Tregova povest »Beg iz pekla«. Zanimiva je po vsebini in slogu. Godi se v Ameriki v dobi, ko so si prvi tujci naselenci krčili pot na Divji zapad in se borili z Indijanci. Čudoviti so opisi prirode, ki jih zna podati s tako večšim peresom samo tak ljubitelj prirode, kakor je Gagern. Založbi »Evalit«, ki je kot prva dala eno njegovih del v svoji rodbinski zbirki, namenjeni širšim slojem, moramo biti res hvaležni. Kazen je knjige je izdala založba »Evalit« letos še več pomembnih del v svoji rodbinski zbirki. Omenimo naj samo Sienkiewiczzevega »Malega viteza«, Oppenheimov pustolovsko - kriminalni roman »Igra za prostost«, in eno najboljših humoresk svetovne književnosti »Dnevnik malopridnega Jurčka«, ki je že milijone spravil v smeh in jih še bo. V kratkem pa izide prelepa Kellerjeva povest »Romio in Julija na vasi«, ki slika tragčno usodo dveh zaljubljenec. Vseh deset vsakoletnih knjig rodbinske zbirke stane samo 68 dinarjev, za vezavo v platno pa se doplača 60 dinarjev. Naročniki dobe razen tega še revijo »Prijatelj« za polovično ceno 32 dinarjev za vse leto. Če se za knjige in list zanimate, pišite upravi »Prijatelja«, Ljubljana, Dalmatinova ul. 8., da vam pošlje eno številko in eno knjigo brezplačno in brezobvezno na ogled.

* Zakaj se današnje perilo tako hitro trga. Krivda je v tem, ker gospodinja štedi na nepravem mestu. Kupuje slabo in ceneno milo, toda ima zato predčasno izdatke za novo perilo. Če uporabljate za pranje Schichtovo milo Jelen, tedaj ste lahko prepričani, da vam bo perilo dalje trajalo in da bo vedno kakor novo.

* Dva bratca je rešil iz murskih valov. Na desnem bregu Mure pod grajskim gričem je nabirala skupina siromašnih otrok suhljad od drevja. Med njimi sta bila tudi bratca 10-letni Tonček in 12-letni Stanko Kovarčeva iz Gornje Radgone. Po nesrečnem naključju je Tonček spodrsnilo in je padel v vodo. 12-letni Stanko se je ves zmeden pogнал v vodo, da bi rešil bratca, čeprav ni znal plavati. Otroško kričanje na pomoč je slišal na gornjegrajskem gradu zaposleni po-

Sever je imenoval oboje, med tem ko je stopal ob njeni strani in si z vso možno spretnostjo prizadeval, varovati jo s svojim dežnikom pred vetrom in dežjem. Skrival je upal, da se bo tudi ona dala spoznati in mu povedala svoje ime. Njegovo upanje pa se ni izpolnilo, a vprašati jo po imenu se mu je videlo neokusno. Z obžalovanjem je ugotovil, da sta se že približala imenovani hiši. Tik pred cestno svetilko je Sever lahko razločno opazoval njen obraz. Očaruloča mila usta in lepe nebeško modre oči. V tistem trenutku se mu je zazdelo, da v svojem življenju še ni srečal prislepejšega ženskega bitja. Misel, da po tem naključnem srečanju morda ne bo nikdar več videl te mladenke, ga je zelo razžalostila. Kljub temu pa je bil toliko višeski, da je še zmerom ni vprašal po imenu; bal se je, da neznanka ne bi smatrala tega za neprijetno vsiljivo. Izpragovorila sta še samo nekaj vsakdanjih besed o slabem vremenu in pred staro dvonadstropno hišo mu je mlada lepota podala roko: »Še enkrat prisrčna hvala, gospod Sever! Res, prav veliko uslugo ste mi storili.«

Ko je držal njeno ročico v svoji roki, je videl čudno drgetanje okoli njenih ust. Ki je pričalo o zadržanem velikem razburjenju. Hotel je hvala za neznatno uslugo zavrniti in izreči upanje na svidenje, pa ni upal izgovoriti teh besed, ker se je zdajci pojavila neka tretja oseba.

Hišna vrata so se odprla in pokazal se je visok, elegantno oblečen moški. Sprva je kazalo, da bo šel mimo njiju, ne da bi se brigal zanj. Ko pa je neznavec natančno videl mladenko v obraz, je naglo obstal. Bilo

je dovolj svetlo, da je Sever razločeval poteze neznančevega obraza. Bil je lep, nekoliko že izživljen obraz okoli 35 letnega moža. Lepa neznanka se je s hitro kretno obrnila proti njemu in Sever je videl, da je bila v načinu, kako je vrgla glavo nazaj, sama izživljena in klubuloča sovražnost. Nemo sta obadva gledala nekaj sekund drug drugemu v oči. Sever je začutil, da je njegova navzočnost nepotrebna. Poklon, s katerim se je poslovil od svoje varovanke, ni bil nič opazen, in vsa njegova dobra volja je šla v trenutku po vodilni od vratov v oblačni svet.

Ko je napravil spet sam nekaj korakov skozi dež in veter, se je vendar še obrnil nazaj. V veliko začudenje je videl, da sta še oba stala pred vratmi, kakor ju je bil zapustil. Govorila sta in čeprav je bil od njiju že preveč oddaljen, da bi mogel pri tuki in vetru slišati tudi samo zvok njunih glasov, so vendar njene kretnje izdajale Severju, da njun pogovor ni bil prijateljski. Neznanečev obraz, ki ga je moget še razločno videti, je bil temen, skoro grozeč. Njegovo odločno odkimavanje je dalo misliti, da je odkimaval kakšno zahtevo ali prošnjo mladega dekleta. Zdajci pa je lepi neznaneč stopil korak nazaj, odprl hišna vrata, pustil mladenko v hišo in sam stopil za njo.

Tak je torej konec moje pustolovščine, si je mislil Sever. Nič več je ne bom videl. Preprala sta se, zdaj pa sta šli spet do bra. Vso srečo, neznana gospodična!

Kmalu je opazil, da je spričo prizadevanja, da bi čimprej prišel proč od kraja svojega razočaranja, ubral napačno pot. Obrnil se je in ko se je vračal tesno ob vratih hiše

desete v Zavrtni ulici, je v veži videl nekaj belega. Tega poprej še ni bilo tu. Hitro kakor v strahu, da ga ne bi kdo prehitel, se je sklonil in pobral beli predmet.

Bil je fin damski robec. Samo očarljiva neznanka ga je mogla izgubiti. Vrnil bi ji ga, pa je ni utegnil čakati, ker je že prihajal čas, ko bo moral na vlak. Poiskati pa je v hiši zaradi robca tudi ni maral, zlasti ker se mu je zdelo, da se je morala z velikim, elegantnim gospodom pogovarjati o važnih rečeh. Gotovo bi jo motil, če bi jo zdale nadlegoval zaradi robca. Zato je Sever robec lepo zgrnil in vtaknil v žep.

Ko je bil doma, je moral prav zelo hitro, da je spravil potrebne reči v ročni kovček. Med tem pa, ko je nekaj minut čakal na avto-taksi, po katerega je poslal služnico, ker se mu je že zelo mudilo na vlak, je vzel iz žepa robec in ga pazljivo ogledoval. Na robcu sta bili uvezeni črki V. P. Prvi črki nenege imena in priimka zdaj že ve. To je seveda še zelo malo, posebno ker mu ni povedala, kje prebiva.

Vso vožnjo do žel'zniške postaje je na podlagi črk V. P. ugibal, kako bi se morda pisal. Šele tik pred postajo se je skoro razjezil sam nad seboj zaradi smešnega izhitišja, ki ne more roditi sadu.

Postajna ura je kazala pet minut pred 20, ko je stopil na peron. Vlak, ki odhaja natančno ob 20., je že čakal. Stevilo potnikov je bilo malino in Miloš Sever si je lahko v miru poiskal najprimernejši prostor v pravnem kupuju drugega razreda. Bil je zelo zadovoljen, da ni stopil noben potnik v njegov voz. Tako se je lahko nemoteno izgubljal v

slovodja g. Ferdo Durič. Pritekel je na kraj nesreče in oblečen skočil za otrokoma. Najprej se mu je posrečilo rešiti Stanka. Tonček pa je že izginil pod vodo in je bil zajet od valov deročee reke v glavnem toku. Čeprav je bil g. Durič izpostavljen nevarnosti, ker se je pri skoku v vodo občutno poškodoval na kolenu desne noge, vendar ni odnehal, dokler se mu ni posrečilo najti pod vodo še drugega dečka. Bil je prav zadnji trenutek. Na bregu se je med tem časom zbralo nekaj ljudi, ki so pomagali g. Duriču z umetnim dihanjem buditi napol mrtvega 10-letnega Tončka k življenju. Na pomoč je bil poklican tudi zdravnik g. dr. Vinčo Čremošnik, ki je spravil dečka čisto k sebi. G. Ferdo Durič, ki je tvegval svoje življenje za rešitev dveh otrok, zasluži vse priznanje.

* **Mrtvega so našli.** Nedavno je šel Počrvina Jože, posestnik iz Potoka na Ljubem. Mož se je tam zakasnil in se vračal v dežju in temi domov. Hodil je težko, ker je imel nekoliko pokvarjeno nogo. Ljudi, ki so ga dohajali v gozdu domov grede, je prosil, naj grejo počasi, da bo šel z njimi. Ti so ga pa ničesar hudega sluteti pustili in šli dalje. Moža ni bilo ne ponoči ne drugi dan domov. Šele čez več dni so ga našli mrtvega, blizu Došenjega Mraševa.

* **Dva mlada samomorilca.** V nedeljo je skočila z dravske brvi v Mariboru v vodo 18-letna služkinja Ema Uhlova, doma iz št. Ilija v Slov. goricah. Zapustila je pismo, v katerem pravi, da gre v smrt zaradi nesrečne ljubezni. — V ponedeljek pa so našli v bližini Počehove na železniški progi v mlaki krvi 15-letnega železničarjevega sina Ignaca Eiletza iz Počehove. Reševalci so fanta prepeljali v bolnišnico, kjer so mu morali nogo pod kolonom odrezati. Pri zaslišanju je izpovedal, da je pobegnil z doma ter da je hotel izvršiti samomor, pa ga je lokomotiva odrinila tako, da mu je odrezalo samo nogo.

* **Trije večji požari v eni noči.** V nedavni noči je nastal v vasi Dedoncih (Dedenitz) na avstrijskem obmejnem ozemlju, ki je po večini slovenska, požar pri slovenskem posestniku Francu Janku, ki mu je pogorelo do tal pet zgradb. Na kraj nesreče je prispelo osem gasilskih čet, in to iz Zenkovec (Zelting), Potrnej (Laafeld) in Radgone (Radkersburg) v Avstriji in iz Murske Sobotice, Čankove, Korov-

cev, Gornje Radgone in Rankovcev iz Jugoslavije. Uspelo je rešiti živino, med tem ko so zgoreli vsi letošnji pridečki. Kmalu, ko je nastal ogenj v Dedoncih, so avstrijski orožniki obvestili gasilce iz Gornje Radgone, da je začelo greti tudi v njihovem okolišju doma. Razen tega je iz Murske Sobotice prihitel avto s poročilom, da tudi tam v bližini gori. Zaradi tega so morali gasilci obeh društev zapustiti požarišče v Dedoncih in se vrniti v svoja okolišja. Gornjeradgonski gasilci so morali k gospodarskemu posloju Ivana Boroviča iz Hercegovščaka, ki se je iz neznanega vzroka vnelo. Ogenj je uničil poleg tega še viničarsko hišo in druge gospodarske zgradbe s krmo in gospodarskimi stroji, med tem ko je uspelo rešiti vso živino.

* **Zagonečen samomor mladeniča.** V noči na nedeljo so se zbrali 20letni Janko Osana 18letni Nace Peršina in 20letni Jožef Strniša na gričku nad Dolenjskimi Toplicami, da bi stražili vinograde pred nočnimi tatovi. Med 21. in 22. uro je Janko Osana zapustil oba tovariša v hramu, češ da mora ven na zrak izstreliti dva strela. Res je pred hramom dvakrat ustrelil v zrak, takoj nato pa je šel za hram in si prestrelil glavo nad desno senecem. Kmalu po tem strelu je šel tovariša iskat Nace Peršina in ga našel ležečega za hramom. Na vprašanje, zakaj si je to napravil, je Osana mirno odvrnil, da ne ve več živeti. Fant je bil prepeljan v bolnišnico usmiljenih bratov v Novem mestu, kjer je izdihnil.

* **Nesreča ali samomor.** Poročali smo že o zgodbi neznanega voznika, ki je pripeljal v Ptuj truplo neznanе ženske in ga izročil v mrtvašnico. Pri raztelesenju se je dognalo, da je bila ženska zastrujena z arsenikom. Je to 45letna posestnica Marija Novakova iz Peršetinca v občini Koračičah. Pred leti ji je umrl mož in vdova je dala svoje posestvo v najem. Hodila je nato okrog po svetu in se pred dvema letoma spet vrnila domov, kjer se je znova lotila kmetovanja na svoji domačiji. Pa so prišli nad njo razni križi in težave, da se je zadržala. Tudi bolehat je začela. Po sinovi izjavi je imela pokojnica, ko je šla od doma, pri sebi 1400 Din. S tem zneskom je bala nameravala plačati v mestu račun pri odvotniku. Pri pregledu niene obleke pa niso našli pri njej nor-

benega denarja. V zvezi z najdbo arzenika v njenem želodcu se govori, da je pokojnica po ljudski navadi uživala ta strup, češ da prinaša moč. Morda je usodnega dne zaužila preveliko množino tega strupa ali pa se je v samomorilnem namenu zastručila iz obupa nad svojimi gospodarskimi težavami. Seveda ni izključeno, da je že mrtvo kdo okradel, če je res imela denar s seboj.

* **Požar je uničil gospodarska poslopja Blaža Pifka v Leskovcu pri Pragerskem.** V isti vasi je dva dni prej zgorelo gospodarsko poslopje tudi Stanku Pogorevcu. V obeh primerih je vzrok požara neznan.

* **Štiriletna deklica živa bakla** V Pamecah so otroci pri paši zakurili. Ker je proti večeru že precej hladno, so se otroci vsedli v neposredno bližino ognja in se igrali. Neodavno pa se je vnela obleka 4-letne Pavline Hovnikove, hčerke tamošnjega posestnika Franca Hovnika. Otrok je ves prestrašen začel bežati proti domu. Med potjo pa se je deklica zgrudila v strašnih bolečinah obležala nezavestna. Ostali otroci so o strašnem dogodku obvestili Pavlinine starše, ki so nesrečno deklico spravili na dom, kjer pa je otrok nekaj ur zatem umrl.

* **Smrt na progi.** Med postajama Hrastnikom in Trbovljem se je pripetila na progi huda nesreča. Progovni delavci so bili zaposleni blizu predora in tam sta se križala osebni vlak iz Ljubljane in tovorni vlak z Zidanega mosta. Delavci so se umikali obema vlakoma na ozek prostor ob opornem zidu ob progi. 28-letni delavec Karel Majcen pa je ostal preblizu tira in lokomotiva osebnega vlaka ga je zadela v glavo. Odbila ga je tako, da je podrl na tla tovariša Ignaca Parfanta, ki je stal na progi. Parfant je pri padcu udaril ob oporni zid in se hudo poškodoval na glavi in roki. Majcena pa je treščilo ob oporni zid, da je obležal mrtev z razbito lobanjo.

* **Smrtna nesreča v rudniku v Libojah.** V premogovniku v Libojah se je ponesrečil rudar Bozil Franc. Našli so ga mrtvega v jami. Sumi se, da je prišel v stik z električno napeljavo.

* **Smrt zasutega delavca.** V Radomerščaku je v tamošnji gramoznici zasula plast pršil delavca Maksa Šefa. Tovariši so mu priskočili na pomoč, a ko so ga odkopali, je bil že mrtev.

spomine na pravkar dogodivšo se lepo pustolovščino. Tedaj pa, ko se je baš začel vlak premikati, so se odprla vrata in v kabli je v veliko Miloševu nevoljo stopil potnik.

»Dobro večer, gospod Sever! O, kakor nalašč! Nič ni dolgočasnejša kakor vožnja z vlakom, če ne moreš z nikomer izpregovoriti besede, nama se torej ne bo treba dolgočasiti,« je govoril vstopivši potnik.

Miloš seveda ni prav nič soglašal z naziranjem sopotnika, toda bil je v jiden davok, da mu je prijazno odgovoril. Mlad črnolas in črnooki mož mu je bil površno znat kot sin zelo bogatega trgovca iz mesta, nekak nekak voda lahkomiselne mladine bogata sili meščanov. Miloš je bil že mnogo slšaš govoriti o nerodnih pustolovskih zgodbah zapravljenega mladeniča, ki se ni ničesar nametnega storil v življenju. Čutil je na protijema nekako sovražnost. Toda Richard Lipovec je govoril z Milošem z zapeljivostjo dobrega prijatelja. Videti ni bilo, da je moral Lipovec zelo hiteti na vlak, ker mu je bil obraz ves rdeč in je pri govorjenju komaj lovil sapo.

»Salamski voznik! Vozi me je 5 minut dalje okoli po dvignih, samo da je več zaslujil. Ni mnogo manjalo, pa bi bil zamudil vlak. To mu bom že na kak način vrnil. Kaj ne, gospod, mož privedel.«

Miloš Sever je prav kratko odgovoril in se je udelaval trudni. Kljub temu je Lipovec še klepetal dalje in je zdaj pa zdaj nagradil svoje lastne dovčipe z grmečim smehom, kar naj bi bilo pričalo, da je bil zelo dobre volje. Naposled pa, ko ni njegov sopotnik pokazal nikakega nagnjenja do razgovora, je

onemel, položil noge udobno na klop in naskočil glavo na blazino. Smrčal je že, ko vlak še ni došel do prve postaje. Miloš Sever pa je sanjal z odprtimi očmi o lepi in prišrčni neznanici. Počasi je zadremal, a še v polspanju so plesale njegove misli s črkama V. P.

Prav čimern in slabe volje voznik, ki je Sever pojavil tretjega dne zjutraj, spet v svoji pisarni na sodišču. Njegovo slabo razpoloženje se je še povečalo, ko je izvedel, kako neprijetno delo mu je prav danes doletel godrnjav sodni predstojnik.

Sodni sluga ga je takoj po prihodni obvestil, da mora k sodnemu svetniku Lončarju, ki je že vrsto let preiskovalni sodnik pri hudih zločinih. Od čmerikavega starega gospoda je izvedel, da mu mora biti poročilivši gospoda sodnega predstojnika danes na razpolago.

Zastopati boste morali obojatega sodnega pisarja Dobrovca, gospoda tovariša in sicer kot zapisnikarja pri raztelesenju, ki bo ob tla torej prav kmalu. Priporočam vam, da po prej še prav izdatno uživate, ker pri raztelesenju navadno mlade gospode za nekaj časa mine tek z zardim obrazom in oči.

»Kakšno raztelesenje, gospod svetnik?« je vprašal Sever, ki mu je že sama predstava mesarjenja človeškega trupla povzročala neprijetne občutke. »Ali se je v času moje odsotnosti zgodil kak zločin?«

»A tako, vi ste bili nekaj dni na dopustu, pa ne veste ničesar. Časopisov pa na dopustu seveda niste brali. Bogatega bankirja Ko-

rena so našli zvečer sedemna stega tega meseca v njegovem stanovanju ustrelenega. Ostalo berite v časopisih!«

»Morilec še ni znan?«

»Ne! Doslej še nimamo za njim nikakega sledu. Zelo zagonečna zgodba. Preiskava še ni napredovala niti tako daleč, da bi mogli vedeti, ali gre za roparski umor ali za umor iz kakih drugih nagibov. Torej ob 11. na svidenje!«

Sodni pripravnik Sever se je vrnil v svojo pisarno in ker mu je tek na izdajno malo jažino, ki mu jo je bil priporočil preiskovalni sodnik, že zda temeljito pošel, je v naglici poiskal nekaj časopisov. Dobil pa je le zadnje šteje, ki so pri svojih čitateljih poznane, kajne? Zelo upoštevati na podlagi prej obavljenih poročil. Vendar si je iz prebranega hitko ustvaril kakor toliko jasno sliko o dogodku.

Se zmerom se o umoru bankirja Korena ni govorilo v našem mestu, se pisal eden izmed časopisov, in raztelesenje ljudi je toliko večje, ker se oblastvom došla še ni posrečilo razvozlati skrivnostni zločin. Vse, kar se je moglo v zadnjih 24 urah dognati, je samo nenovno potrdilo tega, kar smo že večkrat pisali. Kako se je strašni zločin izvršil, je še zmerom čisto nejasno. Tudi o osebi zločinca ne obstoi nikak sum. Zločinčevega prihoda in odhoda, kakor kaže, ni opazil nihče. Bankirjev sluga, ki je svojega gospodarja našel zvečer mrtvega na preprogi pred pisalno mizo, je izpovedal, da ga je gospodar malo pred 19. uro poslal ven z nekim naročilom. O času, v katerem je bil zločin izvršen, torej ni dvoma. Žal ni med 19. in 20. uro no-

* **Utopljenec v vodnjaku.** V vodnjaku posestnika Stefana Koziča v Murskih Petrovcih so našli utopljenega občinskega delovodjo Janeza Gaborja iz Petanjcev. Domneva se, da je pokojni po nesrečnem naključju padel v vodnjak.

* **Velika tatvina v Begunjah.** Ponoči, ko so vsi spali, so tatovi vdrlj v Medenovo trgovino v Begunjah in odnesli raznih reči v vrednosti nad 20.000 Din. Ko so domači zjutraj tatvino opazili, so takoj o njej obvestili cerkniške orožnike in je upati, da bodo zlikovci kmalu v rokah pravice.

* **Roparski napad.** Nedavno noč se je posestnik Trbovc Ivan, po domače Ladenšek, v Hladni Ravni v spalnici prebudil in videl, da mu neznan moški sveti z žepno svetiljko v obraz. V istem trenutku ga je že zgrabil in vrgel s postelje na tla s pomočjo tovariša, ki je prišel z njim. Začela sta ga obdelovati z nožem in kamenjem po glavi in mu prizadejala hude poškodbe. Nalomila sta mu tudi rebro. Ladenškovo klicanje in hropenje je slišala njegova žena in prihitela v sobo. Začela je kričati in klicati na pomoč, česar sta se roparja ustrašila in pobegnila iz hiše. Brez dvoma bi bila Ladenška umorila, če ne bi bila prišla njegova žena. Orožniki so pridno na delu, da izsledijo roparja. Ladenškova hiša stoji v samotni in je v zadnjih treh letih bila trikrat okradena.

* **Tatvine hmelja in lesa.** Neznani tatovi so v Grajski vasi pri Gomilskem ukradli posestniku Ivanu Šlandru večjo množino suhega hmelja, v gozdu pa precej smrekovega hrastovega in bukovega lesa.

* **Vlom v gostilno.** Ponoči je bilo vlomljeno v Marinovo gostilno na Teznu. Vlomilci so odnesli predvsem razno pijačo, jestvine in cigarete.

Listnica uredništva

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Nedavno dopisane dopisa ni bilo mogoče objaviti. Tiskovni zakon ne pozna šale!

Goriška vas. Tekaški rekordi se izpreminjajo. Pišite v Francijo sinu, da bo tam lahko dobil potrebne podatke znanecv.

Vevčanl. Nasveta na vprašanje, kdo najbolje kupuje hranilne knjižice, vam ne moremo dati, ker vsakdo, ki se s tem peča, gleda na to, da bi tudi sam zaslužil.

beden izmed prebivalcev zapustil hiše ali prišel vanjo, zaradi česar je razumljivo, da oblastva nimajo prav ničesar, na kar bi oslajnala svojo preiskavo. Kakor smo že poročali, tudi obeh strelav ni slišal nihče — dejstvo, ki je prav razumljivo, če upoštevamo, da v sobi nad bankirjevim stanovanjem nihče ne prebiva. Mnenje, ki se je tu in tam naglašalo, da morda gre za samomor, pobija čisto jasno način poškodb. Prav tako pobija to naziranje okoliščina, da niso našli nikakega strelnega orožja. Sicer pa tudi ni razloga za tako obupen korak veselega, zdravega in bogatega mladega moškega. Da bi bil umorjenec oropan, se doslej še ni moglo dokazati. V nekem odprtem predalu pisalne mize so našli znatno vsoto in izmed različnih dragocenosti, ki so prosto stale po vsej sobi, po slugovi izjavi tudi ne manjka nobena. Verjetno je torej naziranje, da je bil morilec ali prepoden, preden je mogel izvršiti tatvino, ali pa je bil zločin izvršen iz kakšnega drugega nagiba.

Naša kriminalna policija je torej postavljena pred nalogo, ki je težavnejše ni imela že več desetletij. Edino, kar bi morda naposled je pomagalo priti na sled zločincu, je dejstvo, da je v usodnem času, kakor je izpovedal sluga, izgubila z bankirjeve mize neka fotografija. Po slugovi izjavi je fotografija, ki je stala na mizi v okviru, predstavljala lepo mlado damo, ki naj bi štela okoli osemnajst let. Izmed oseb, ki so gospoda Korena večkrat obiskale, se žal nobena ne spominja te slike, in sluga, že starejši, brezbrizen človek, ne ve o tem ničesar drugega izpovedati, kakor da je imela dama na slikaj majhna, lepa

Kmečki dolgovi bodo zmanjšani

Zadnje tedne so imeli v Beogradu dolgotrajna posvetovanja o načrtu za novo ureditev kmečkih dolgov. Načrt take nove uredbe je bil ponovno pregledan, tako da so sedaj njegove določbe v glavnem že sestavljene. Uredba bo v najkrajšem času objavljena.

Kolikor je doslej znano, bodo kmečki dolgovi po tej novi uredbi delno odpisani. Vse terjatve, ki jih imajo banke, hranilnice in kreditne zadruge pri zaščitenih kmetih, bo v celoti prevzela Privilegirana agrarna banka, tako da kmetje ne bodo več dolžni denarnim zavodom, temveč tej banki.

Kmečki dolgovi pri denarnih zavodih, ki ne znašajo več kakor po 25.000 Din, bodo v splošnem in brez razlike zmanjšani na polovico, preostalo polovico pa bo moral zaščiteni kmet odplačati Privilegirani agrarni banki v enakih obrokih v 12 letih poleg obresti, ki bodo kakor doslej znašale 4,5 odstotka, in sicer vsako leto do 15. novembra. Obresti, ki bi jih moral kmet plačati od leta 1932. naprej, pa jih ni plačal, ne bodo zmanjšane na polovico, temveč jih bo moral kmet v celoti plačati.

Zaščiteni kmečki dolgovi pri denarnih zavodih, ki presegajo 25.000 Din, pa bodo zmanjšani za največ 30 odstotkov. Le oni zaščiteni kmečki dolžniki, pri katerih je posestvo zadolženo preko polovice vrednosti, bodo lahko zahtevali, tudi če dolg znaša nad 25.000 Din, da se jim ta dolg prav tako zmanjša na polovico. O tem pa bo odločalo pristojno sodišče.

Dolgovi, ki jih imajo zaščiteni kmetje pri zasebnikih, ne bo prevzela Privilegirana agrarna banka in bodo morali te dolgove kmetje poravnati dosedanjim upnikom. Taki dolgovi pri trgovcih in obrtnikih, ki so nastali zaradi nakupa blaga ali zaradi izvršenega dela, ne bodo zmanjšani in jih bo moral kmet odplačati v 12 letih brez obresti, in sicer v enakih obrokih vsako leto do 15. novembra, vse to ne glede na višino dolga. Vsi ostali zaščiteni kmečki dolgovi zasebnikom pa bodo zmanjšani na polovico in jih bo moral kmet odplačati prav tako v 12 letih z enoodstotnimi obrestmi v enakih obrokih in vsako leto do 15. novembra.

usta in svetloplave lase. Če je tudi res, da je slika izgubila, je vendarle drzno sklepanje, da je ta zadeva v kakšni zvezi z zločinom. Vsekako pa bi bilo potrebno, poiskati to damo. Nade, da bi jo našli, so seveda neznatne.

Precej razburjen je Sever odložil časopis. Bil je z dušo in telesom pravnik in skrivnostni kriminalni primer ga je začel takoj zanimati. Zdej celo raztelesenje, kateremu bo moral po volji sodnega predsednika prisostvovati, ni pomenilo ničesar groznega več. Ob določenem času je bil spet točno v sobi preiskovalnega sodnika in se je peljal s starim molččim gospodom do mrtvašnice. Za nekaj trenutkov ga je prevzela zgrozljiva mračnost kraja in zazdelo se mu je, da je za trenutek prenehalo biti njegovo srce, ko je zagledal v rjuho zavito človeško truplo na mizi. Z veliko odločnostjo je premagal malo slabost in že po nekaj minutah se je čutil dovolj močnega, da je krepko uprl svoj pogled na obžalovanja vredno žrtev, ko sta oba zdravniška odgrnila prt in začela svojo žalostno opravilo.

Zdajci pa se je zgrozil. To obličje je že enkrat gledal! Sicer samo nekaj trenutkov, a lepi, ostro izrezani obraz s temnimi lasmi se je bil v njegovem spominu trdno vtisnil.

»Gospod svetnik, dovoljite mi vprašanje,« je rekel svojemu starejšemu tovarišu. »Umor je bil izvršen 17. in, kakor časopisi pišejo, med 19. in 20. uro. Ali je tako?«

Preiskovalni sodnik ga je začudeno pogledal. »Da,« je odvrnil, »tako je. Zakaj ste vprašali?«

»In bankirjevo stanovanje je...«

Zmanjšanje kmečkih dolgov v glavnem ne bo zadelo denarnih zavodov. Banke, hranilnice in zadruge, ki imajo terjatve pri zaščitenih kmetih, bodo vse te terjatve odstopile Privilegirani agrarni banki. Ta jim bo za polovico zneska izdala vrednostne papirje, ki bodo nosili triodstotne obresti. Za oni znesek, kolikor bodo dolgovi kmetov zmanjšani, odnosno odpisani, pa določa načrt uredbe naslednje: Ne glede na višino odpisa bo država povrnila denarnim zavodom eno četrtino prvotnega dolga v obliki državnih papirjev, ki bodo nosili prav tako triodstotne obresti. Če bo navzlic temu imel denarni zavod še zmerom izgubo, ki je ne bo mogel poravnati iz rezervnega sklada in z odpisom polovice glavnice, bo država še preostali del povrnila denarnemu zavodu v takih državnih obveznicah.

Obseg kmečke zaščite bo delno izpremenjen. Za kmečke dolgove se bodo smatrale vse obveznosti v denarju ne glede na to, kako so nastale, bodisi da kmet dolguje dotični znesek kot glavni dolžnik ali kot porok. Porok, ki ni kmet, bo plačeval iz poročstva izhajajoče obveznosti enako kakor zaščiteni kmet. Ne bodo pa se smatrale za kmečke dolgove javne terjatve in pristojbine kakor tudi ne blagovni dolgovi pri trgovcih in obrtnikih do višine 500 Din, ki so nastali po 20. oktobru l. 1930., če niso pretvorjeni v menične dolgove.

To so v glavnem določbe načrta nove uredbe, ki bo objavljena še ta teden. O tem pa bo razpravljaj naposled še ministrski svet. Zastopniki kmečkih kreditnih zadrug so imeli zadnje dni v Beogradu stalna posvetovanja in so predlagali važnejše spremembe v zaščito teh zadrug. Gre predvsem za to, da pri tej ureditvi ne bi bile oškodovane zadruge in da se za bodoče tem zadrugam omogoči nadaljnje delovanje v korist kmeta. Predvsem si prizadevajo, da bi dosegli zvišanje obresti, ki jih bodo v bodoče dobivale zadruge od Privilegirane agrarne banke za odstopljene terjatve nasproti kmetom, odnosno obresti, ki jih bodo prejemale zadruge od dobljenih državnih papirjev. Te obresti znašajo le 3 odstotke in je

»V prtiličju hiše desete v Zavrtni ulici,« je stavek dokončal sodni svetnik. »Zakaj hoče te to vedeti? Ali imate za to kakšen vzrok?«

»Ne,« je kratko odgovoril Sever. Za nič na svetu ne bi hotel izdati, kakšne domneve so se porodile v njegovi glavi. V duhu je videl lepo mladenkino obličje in zdelo se mu je, da sliši prijazen zvok njenega glasu in v njegovem srcu je vpilo: »Ti, norec, kako moreš misliti, da bi bila ona morilka!« Toda v duhu je videl tudi drgetanje njenih ustnic in čutil, kako mu je podala ledeno mrzlo ročico v slovo. Spomnil se je sovražnih kretenj, ko je pogledala tega človeka, ki leži zdaj mrtev na mizi in ki ga zdaj zdravnik mirno režeta. Spomnil se je tudi mračnega, grozečega obraza tega moža, ki je znano mladenko tedaj povedel v svojo sobo. Sum ga je ponovno premagoval. Nič več ni razumel, kaj so govorili pri raztelesenju. Brez misli je pisal, kar mu je narekoval preiskovalni sodnik s svojim čemernim glasom.

Pod spretnimi rokami mestnega fizika in v pomoč mu dodeljenega zdravnika je bilo raztelesenje kmalu končano. Zapisnik, ki ga je napisal Sever, je ugotavljal, da sta smrt bankirja Korena zakrivila dva strela od zadaj v teme, ki sta bila oba smrtna. To dejstvo izključuje samomor. Z zanesljivostjo je torej dokazano, da je stal morilec tik za svojo žrtvijo in hitro oddal oba strela drugega za drugim v trenutku, ko je bil bankir Koren nekoliko sklonjen. Očitno med morilcem in umorjencem ni bilo nikake borbe. Žrtev je umrla dve ali tri minute po oddanih strelah. Zdravnika sta tudi ugotovila, da je žrtev takoj po strelu izgubila zavest. (Dalje).

jasno, da s temi obrestmi ne bodo mogle izhajati zadruge, ki imajo znaten del sredstev izposojen pri zaščitenih kmetih. Take zadruge bi bile primorane znižati svojim vlagateljem obrestno mero morda le na en in pol odstotka, s čimer bi bili prizadeti vsaj pri obrestih vlagatelji teh zadrug, ki so po večini spet kmetje. Tudi zahtevajo predstavniki zadrug, da se jim vsaj del odstopljenih terjatev nasproti zaščitenim kmetom izplača v gotovini in ne v vrednostnih papirjih, ker drugače ne morejo vlagateljem izplačevati vlog. Zadruge bodo od Privilegirane agrarne banke prejele izplačilo za odstopljene terjatve nasproti kmetom šele v 14 letih, med tem ko bo država izplačala obveznice, ki jih bodo zadruge dobile za povračilo izgube pri odpisu kmečkih dolgov, šele v 20 letih. Toliko časa pa vlagatelji ne morejo čakati na izplačilo.

Zahteva predstavnikov združništva gre tudi za tem, da se jim zajamči možnost, da v primeru potrebe lahko dobijo na terjatve pri Privilegirani agrarni banki, odnosno na državne vrednostne papirje, posojilo pri Narodni banki po enaki obrestni meri, kakor jo bodo zadruge same prejemale, in za polni znesek. Naposled naj se omogoči kmečkim dolžnikom, da bodo lahko s državnimi papirji odplačali svoje obveznosti pri Privilegirani agrarni banki. Če ne bo mogoče doseči teh ugodnosti za zadruge, obstoji nevarnost, da bo morala marsikatera zadruga likvidirati.

POPOTNIKOVA TORBA Ivanjkovsko pismo

Ivanjkovci, septembra

Prešnji četrtek je umrl v Svetinjah viničar Josik Miško. Bil je dolgo vrsto let marljiv in vesten nadviničar pri ge. Beningerjevi. Opravljal je pri župni cerkvi tudi zvonarsko službo. Več kakor 10 let je bil v bivši občini Mihalovcih član občinskega odbora. Blag mu spomin!

V nedeljo 20. t. m. je razglasila občina občinske volitve za 25. oktobra. Iz razglasa povzemamo, da je volišče preloženo v svetinjsko šolo, čeprav ni v sredini občine. Volilne priprave so že v razmahu. Listi bosta dve. Dosedanja večina je sestavila gospodarsko listo z nosilcem g. Alojzijem Polanikom, posestnikom na Libanji. Na listi so zastopniki vseh slojev in vseh krajev občine, tako da so na listi res najboljši možje. Nosilec liste JRJ je g. Miloš Pučko, posestnik v malem Brebrovniku.

Vreme smo imeli zadnje dni krasno. Kar nam je v vinogradih pustila peronospora, lepo dozoreva. Upravičeno lahko pričakujemo najboljšo kapljico. Potrebujemo pa vsekakor nekaj dežja, ker je suša tolika, da ne bo mogoče začeti setve ozimne.

Versko blazno požigalko so prijeli

Moravče, septembra

Pri Sv. Trojici pri Moravčah je nedavno pogorelo župnijsko gospodarsko poslopje. Splošno mnenje je bilo, da je moral biti ogenj podtaknjen, ker je začelo goreti na dveh krajih.

Kdo je zažgal, ljudje sprva niso niti slutili, kmalu pa so začeli namigovati na 30-letno zasebnico Marijo Ravnikarjevo z Viševka, tako zvano trojiško Bernardko. Izdajalo jo je njeno sumljivo obnašanje; čuli so jo baje govoriti: »Pravica se je maščevala, zakaj hudobnost sveta je velika«. Ravnikarjeva kaže namreč že dalje časa znake verske blaznosti; potikala se je po cerkvah in sitnarila za duhovniki tako, da so jo morali s silo odganjati. Domišljala si je, da je samo ona prešinjena z dobrim duhom in stoji na višku popolnosti, drugi pa da ji ne bodo nikdar enaki. Pred leti je izmaknila v cerkvi pri Sv. Trojici več blagoslovljenih hostij, katere je nato použila.

Ljudsko mnenje o požigu je prišlo na uho domžalskim orožnikom, ki so osumljenko začeli spretno zasliševati. Priznala je storjeno dejanje in povedala, da ima na vesti tudi požar v Zalogu pod Sv. Trojico, kjer je letos pomladi pogorel skoro nov Vrbanov kozolec. Nameravala pa je izvesti še druge požige; tako je imela na piki razne cerkovnike, na katere je bila huda, ker so jo podili iz cerkve. Izjavila je, da je njen duh čist in dober, le njene roke so hudobne. Orožniki so požigalko izročili sodišču, ki jo bo dalo zdravniško preiskati.

Smrt blage žene

Jarenina, septembra

Za otroka ni bolj skeleče dušne rane, kakor jo čuti, ko poje zvon smrtne pesem materi, posebno še, če je bila skrbna in blaga voditeljica svojemu domu. Takšna mati je bila svojim otrokom, trem hčerkam in sinu juristu ga. Julijana Knupleževa v Jarenini, ki je preminila 8. t. m.

Poštena pokojnica nikdar ni marala poslušati opravičljivih in obrekljivih besed o sedih in bližnjih. Še manj jih je sama kdaj izgovorila. Vse njeno življenje je bila zglodna pot vzorne matere in žene. Ljubila je lepo pesem v čast Bogu in ljudem v veselje, zato je bila vedno vneta članica pevskega zbora. Nepozabni blagi mamiči trajen spomin.

NAŠI NA TUJEM

Iz Gladbecka (Nemčija) nam pišejo: Jugoslovensko narodno društvo »Domovinski zvon« imelo te dni mesečno zborovanje, ki ga je otvoril g. Kambič in javil zborovalcem, da je bil dosedanji predsednik društva na nedavni odborovi seji črtan kot član društva. Na zborovanju je bil tudi povedan vzrok črtanja in so zborovalci vzele to na znanje. Za novega predsednika je bil izvoljen g. Kambič, ki se je zahvalil navzočim za zaupanje. G. Jazbec je nato poročal o izletu v domovino ter izročil pozdrave izseljenskega referenta g. Finka. Povedal je tudi, da so bili izletniki v domovini pristrčno sprejeti. Mnogo navzočih, ki so se izleta udeležili, je to potrdilo. Z vzklikom »Živel Nj. Vel. kralj Peter II.« se je zborovanje zaključilo.— Dne 26. t. m. bomo imeli ob 18. vinski trgatve v Hasebrikovi gostilni v Gladbecku, Steinstrasse 70. Člani in prijatelji vabljeni!

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlj. denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu. Vrš vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Francija: št. 1117-94. Paris; Holandija: št. 1458-66. Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5067. Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 56

PREKMURSKI GLASNIK

Nož v srce srečnemu tekmeču. V vasi Goričku so zvečer kožuhal turščico. Med fanti sta bila tudi 25letni Franjo Tikač in 24letni Dragotin Markuš, med dekleti pa 20letna Slavica Matičeva. Tikač in Matičeva sta se imela rada, a tudi Markuš je bil zaljubljen v njo. Ker mu pa ni ljubezni vračala, je bil ljubosumen na Tikača in govoril je, da bo zaradi dekleta padla njegova glava. Po kožuhanju so se fantje napili in šli. Tikač je spremljal Matičevo domov, Markuš ga je pa počakal v zasedi in mu zabodel nož v srce. Po zločinu je pobegnil. Najbrže se je zatekel v Avstrijo.

ŽENSKI VESTNIK

Kako odstraniš tobakov duh

Sobo najprej dobro prezračiti, to je odpri okna navkriž. Nato okna in vrata zapri, v sobo pa postavi razbeljeno oglje. Lahko kar v likalniku. Ko je oglje zgorelo, odpri okna vnovič navkriž in ves duh po tobaku bo izginil. — Imej tudi v sobi, kjer mnogo kadijo, vedno kako posodo, napolnjeno z mrzlo vodo. Mrzla voda vsrka duh tobaka. Zato pa moraš vodo vsak dan menjati. Najboljše je, da postaviš v zakajeno sobo čez noč škač mrzle vode. Pepelnike iztresi že zvečer. Čiki v pepelnikih zelo smrdijo in se soba zelo navzame tega duha. Tudi pepelnike vsak dan pomij in zbrši, če so ste kleni, kovinaste pepelnike pa zribaj z vimom in očisti še s sidolom.

Za kuhinjo

Kumarčna solata za zimo. Kumare olupiti in po dolgem prereži. Z žlico odstrani vse peške in nato kumare zribaj na tanke ploščice, dobro osoli in naj nasoljene počivajo pol ure. Zatem ocedi vodo, ki se je nacedila iz kumar, a jih ne tlači ali prijemaj z rokami. Potem nalij na kumare olja in kisa, kakor jih običajno pripraviš v solati. Zdaj kumare nadevaj v manjše kozarce in na vrh nalij za tri prste olja, zaveži in shrani v temnem in suhem prostoru.

Piška v papirki. Piščanca očisti, razreži na štiri dele in osoli. V kozi razbela mast in prepraži eno drobno zrezano čebulo. Na čebulo položi zrezanega piščanca in ko se zapeče, prilij malo vode in ga duši do mehkega. Ko je piščanec mehak, ga deni na topel krožnik, v sok pa potresi žlico moke, in ko moka porumeni, dodaj žlico sladke paprike, prilij malo vode in skodelico kisle smetane. Ko prevre, položi piščanca v omako. Ko je vse skupaj še malo povrelo, je jed gotova. Daš z dušenim rižem, valjanci ali cmoki na mizo.

Turščični štoki na ameriški način. Štokeri položi v malo slan krop, kjer naj vro 20 minut. Nato ocedi. Vsak štoker pomaži s sirovim maslom in daj hitro na mizo. — Drugi način: Še mlado turščico previdno oluščiti in zrne v mleko zakuhaj. Ko vre pol ure, je turščica kuhana. Ocedi jo na situ stresi v skledo, malo osoli in z razbeljenim sirovim maslom zabeli.

Sadne rezine. Umesi v testo 12 dek moke, 10 dek sirovega masla, eno jajce, en rumenjaki in žlico ruma. Umešeno testo razvaljaj, položi v pomazano in z moko potreseno pekačo. Po testu pa nadevaj sadje (češplje razpolovi in gosto naloži po testu; jabolka nareži na tanke ploščice). Nato speci. pečeno takoj zreži. posuj s sladkorjem in daj toplo na mizo. Hladno je tudi zelo dobro.

Kuh. V lonec stresi 14 dek sladkorja v prahu in štiri jajca, zmešaj, postavi v krop in mešajie skuhaj v gosto kremo. Nato deni hladiti. Ko je krema hladna, primešaj 12 dek sirovega masla, sok ene limone in 14 dek moke. Posodo za torto (ali kozo, ali posodo za puding) dobro nomaži s sirovim maslom, posuj z moko, stresi noter testo, razravnaj in speci. Daš s segretim malinovim sokom na mizo.

Praktični nasveti

Lešene pošode kakor škafi, čebri in drugo, se kaj hitro razsušijo, če nimaš kleti, da jih tam hraniš. Ni dobro, da imaš v škafu vedno vodo, ker tedaj škaf hitro segrije in dobi tudi neprijeten duh. Boljše je, da škaf povezneš, čezenj pa položiš mokro krpo. Najboljša krpa je iz žakljevine, ker je debela in se ne posuši tako hitro. Ko se krpa posuši, jo spet zmoci in položi na škaf. Če se je pa škaf (čember) razsušil in ne drži vode, tedaj nalij vanj vrele vode, pa se bo hitro zaparil in spet držal vodo. Najbolje je, če pogrneš še s kako cunjco, tako da ostane vsa sopara v škafu. Obročje na škafih (čebrih) je dobro večkrat namazati z neslano mastjo ali oljem, da ne rjavijo, ali jih pa prepleskati s črnim lakom, ki ga dobiš v trgovini z barvami.

ALEKSANDER LICAN:

SPOMINI IZ SIBIRIJE

(Iz dnevnika slovenskega vojaka in ujetnika v svetovni vojni)

V Kumbum so prihajali romarji iz vsega Tibeta. Znameniti tempel Sirkang je bil zmezo prenapolnjen s pobožnimi verniki. Sredi templja je bil postavljen kakih 20 metrov visok spomenik reformatorju buddhizma Tsong-Kabi. To razkošno svetišče hrani v sebi neprecenljive dragocenosti.

S Tifonovom sva se že takoj po svojem nezaželenem prihodu v to družbo razbojnikov domenila, da pobegnemo od prvi priliki, ki se nama ponudi. Naposled je prišel ugoden trenutek, ki sva ga tako nestrpnost pričakovala. Tolovaji so bili šli na svoje rokovnjaško delo. V taboru sva razen Rusa Pjetrova ostala sama. Ker sva vedela, da se roparji pred polnočjo ne vrnejo, sva mu zaupala najine načrte. Bil je ves iz sebe. »Ali sta blazna? Beg od tod pomeni gotovo smrt! Kaj pa napravita z Mongolcem, ki tako zvesto straži gospodarjev šotor?« je govoril v strahu.

Z velikim trudom sva ga naposled prepovorila, da pobegnemo skupaj. Napadli smo poveljnikovega stražarja, ga privezali k drevesu, pse pobili in vdrli v notranjost šotora. Dobro preskrbljeni z denarjem smo bežali po skoraj neprehodnih stezah, po kamnitih zarezah, zdaj v hrib, zdaj v dolino. Naš spremljevalec Pjetrov je poznal vso okolico do dobra in nas je bodril, naj hitimo. Prehoditi smo morali sotesko, kjer se med gorskimi velikani vije ozka pot v nižino. Po tej stezi so se vedno vračali roparji z rokovnjaških pohodov. Gorje nam, ako nas zalote v tej soteski. Mračilo se je že in goste megle so se podile med gorami. Pjetrov je bil čedalje nestrpnější, saj je dobro vedel, da ni za nas nobene rešitve, če ne prehitimo roparjev v tej soteski. Sreča nam je bila naklonjena; kmalu smo zagledali pred seboj širno planjavo, po kateri se vije potok Kumbum. Vsi utrujeni smo polegli okoli potoka in se napili hladne vode, čiste kot studenčnica. Nekoliko spočiti smo hoteli nadaljevati pot. Zdajci smo zaslišali v daljavi pasje lajanje. Bili so psi, zvesti spremljevalci roparjev na njihovih pohodih. Ni nam preostalo drugo kakor stisniti se ob ozkem potoku in čakati, kaj nam bo naklonila usoda. Ropot konjskih kopit se je slišal vedno bliže; že so bili kakih petdeset korakov od našega skrivališča, ko so nas zavohali psi in se z močnim lajanjem pognali proti potoku. A glej čudežne rešitve! Roparji so mislili, da jih zasleduje vojaštvo, in so pognali svoje čile konjiče proti soteski. Psi, ki so nas takoj spoznali, so se nam začeli dobrikati in laskati in tudi mi smo jim bili prijazni, saj smo jim bili dolžni hvaležnost za našo rešitev. Mirno smo nato nadaljevali pot proti mestu Kumbunu, kamor smo dospeli že proti jutru. Naselili smo se pri nekem kitajskem kramarju.

Blizu svetišča je polno barak, kjer Kitajci prodajo romarjem raznovrstno kramo, majhne kipe Buddhé, neke vrste rožne vence, ročne izdelke, razne kadičnice, pipe za tobak, umazane slaščice in drugo. S Kitajcem smo postali kaj kmalu dobri prijatelji. Pjetrov je izdeloval za prodajo rožne vence, ki se razlikujejo od naših le po jegodah. Tifonov je pekel iz testa razne ptičke, gospe in drugo pecivo, kar je bilo za Kumbum nekaj novega in je prineslo Kitajcu dobro kupčijo.

Nekoč, ko je bil Kitajec posebno dobre volje, nam je tajfistveno privlekel odnekod precej velik usnat kovčeg. Zaupal nam je, da ga je našel na poti, a se ga še ni upal odpreti. Gotovo so ga izgubili raziskovalci Tibeta, saj je teh angleških, ruskih in nemških ekspedicijskih poln Tibet. Prepričan je bil, da je poln denarja in dragocenosti. Šele po našem dolgem prigovarjanju se je odločil, da ga je odprl, a kako je bil razočaran, ko smo našli

v njem le razna lekarstva in barvila nestrupenih anilinskih barv. Gotovo so jih raziskovalci rabili za barvanje podzemskih rek in potokov, da so mogli ugotavljati, kje pritečejo reke spet na dan.

S temi barvami smo barvali pecivo in razne kipe in Tibetanci so trdili, da je to nekaj krasnega in zelo okusnega. Posebno nekatere barve so napravile manj globok vtisk. Raznih drobnarij v rdečih, zelenih in modrih barvah pa kar nismo mogli dovolj napraviti. Raznobarvne Buddhéve kipe je Kitajec kar sproti prodajal. Ker pa drugi kramarji niso več ničesar prodali, so se začeli pritoževati pri duhovnikih in Kitajec je dobil nalog, da nas takoj odslovi. Šli smo torej kakor vedno v takih primerih, s trebuhom za kruhom.

Dolgo smo tuhtali, kaj bi začeli in kam bi se obrnili. Napotili smo se iz mesta. Po ozki soteski je tekel majhen potoček. Posedli smo ob izbirku in si skuhal čai. Začeli so prihajati romarji in vsak je popil požirek vode ter si opral obraz in roke. Zdelo se nam je nekoliko čudno, zakaj delajo to vsi brez izjeme. Pjetrov se je opogumil in jih vprašal. Razložili so mu, da izvira ta studenček po ukazu Buddhé, in vsakdo, ki bi šel mimo, ne da bi se umil, bi si nakopal njegovo veliko kazeno.

Takoj mi je šinila v glavo dobra misel. Zvečer smo postavili šotor tik nad izvirkom in že takoj drugi dan je začelo naše podjetje izvrstno uspevati. Tifonov z raznimi barvili je bil v šotoru, Pjetrov je imel čarovniško palico, a jaz sem bil blagajnik. Pjetrov je s svojo čarobno paličico mahal, da je bilo veselje in razkladal romarjem razne čudeže studenca. »Rdeča voda ozdravi takoj utrujenost, zaspanost in lenobo, le poizkusite, saj ne stane nič« je vpil na ves glas. In glej čudež, takoj je pritekla rdeča studenčnica. Ljudje so zijali in se hiteli umivati. In res, pod vtiskom sugestije je na mah izginila vsa utrujenost.

»Pridi modra voda!« je vpil Pjetrov, da hrabrost, moč in energijo temu vernemu ljudstvu!

»In glej spet čudež! Studenček, ki je bil še pred minuto krvavo rdeč, je postal na mah moder. Tudi to zdravilo je bilo popolnoma brezplačno.

Šele zeleno vodo, vodo ljubezni, ki omeči še tako trdo srce, smo začeli prodajati za denar. Vsak dan smo imeli polne klobuke denarja. Le škoda, da se je to dobičkonosno podjetje za nas precej slabo končalo. Nekateri med romarji, ki so bili vendar nekoliko nezaupljivi, so si začeli ogledovati šotor bolj natančno. Tifonov, ki je bil zatopljen v svoje delo, ni niti opazil, kako je nekaj mož stopilo v šotor. Takoj so siromaka obkolili in vsa barvila stresli na njegov obraz in obleko. Da je pri tem dobil tudi nekaj krepkih pod rebra, je samo ob sebi razumljivo. Zbežal jim je v reber, pisan kakor kameleon. Čeprav sem se takoj zavedel, da je naše lepe kupčije konec, se nisem mogel vzdržati glasnega smeha, ko sem opazil čudno pobarvano masko, kako beži po hribu navzgor. Pjetrova so bili dobili v svojo sredo in ga prav pošteno premikastili. To priliko sem uporabil, pograbil nahrbtnik s tako hudo prislужnim denarjem in jo ubral za Tifonovom, kar so me noge nesle. Ustavila sva se šele na vrhu hriba. Iz doline je bilo še vedno slišati grozno vpitje. Ubogi Pjetro! Še danes ne vem, kako se je ubožec rešil in kaj se je z njim zgodilo.

Prepustiti sva morala Pjetrova njegovi usodi in sva sama nadaljevala svojo pot. Tiho in mrtvo je bilo okoli in okoli naju. Tavalja sva po ledenih grebenih in iskala sledove stez in poti. Čez nekaj dni sva naletela na trgovsko karavano, ki se je težko oblož-

17

na pomikala proti Peking. Radi so naju sprejeli za priganjača velblodov, ki so bili natovorjeni s kožami, volno, zlatom in dragocenim, še ne izbrušenim kamenjem. Le počasi smo se pomikali dalje po slabih, od vode razoranih potih. Čez mesec dni smo prišli do pokrajine Kan-su v severnem delu Kitajske. Tu smo v gostilnah dobili riževo vino in žganje. Običajna jed je v teh pokrajinah riž, ki ga s čudovito spretnostjo z dvema paličicama mečejo v usta. Vasi so mnogo večje od naših, nekatere imajo do 5000 in še več prebivalcev. Na planotah, ki so več tisoč metrov visoke, uspevajo sicer tudi pšenica, ajda in proso. Praznovrststvo je na Kitajskem še mnogo bolj razširjeno kakor v Tibetu. Vedeževalci, ako so količkaj prebrisani, žive zelo udobno in si zaslužijo mnogo denarja.

Kazni so v teh krajih stroge in nečloveške. V neki večji vasi smo videli, kako so vleklji po ulicah tatu. Birič ga je pretepal po ustih, da mu je vse zobovje razmajal. Siromaku je tekla kri v cunkih iz ust. Pred njim je nosil birič tablo z napisom, ki je oznanjal, kaj je ukradel, a tretji birič je bičal siromaka z jermenim po golem telesu. V zaporih imajo jetnike vkovane v težko železje. Ječe so brez oken, polne smrada, nesnage in mrčesa. Navadno jetnik izdihne od prestanih bolečin, preden pride pred sodnika. Obsodbe so zelo krute in skoraj vsaka se konča s smrtjo. Rabelj dobi košarico z noži. Za vsak ud človeškega telesa ima v košu poseben nož: ako potegne nož z napisom noga, odreže obsojencu nogo, ako potegne nož z napisom nos, mu odreže nos. So pa rablji, ki so boljše od sodnikov in običajno potegnejo nož z napisom srce. In res z bliskovito kretnjo zasade obsojencu nož v srce.

Videl sem tudi pogreb uglednega mandarina. Pred krsto so stopali maskirani možje, na bambusovih drogovih so nosili velike napise o dobrih lastnostih pokojnika. (Sicer je znano, da so mandarina najhujši krvosesi ubogega ljudstva). Nato so sledile plačane ženske, ki so se na vse načine pačile, jokale, vpile, obračale oči in se drle kot obsedene. Za krsto so stopali vojaki in biriči, ki so skrbeli za to, da je ljudstvo dostojno izkazalo zadnjo čast umrlemu mandarinu. Nehote sem se zasmel, ko sem gledal ta pogreb visokega uradnika. A komaj sem se zavedel, sem bil v krutih rokah strogih biričev. Prav pošteno so me premikastili.

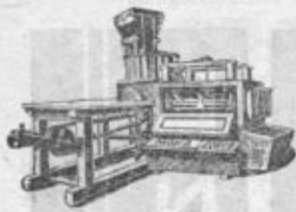
Ko sem se oziral, kako in kam bi jim ušel, sem opazil v bližini Tifonova, ki se mi je prav škodoželjno smejal. V jezici sem pokazal na smejočega tovariša in dobil jih je po zadnji plati tako, da se je potem ves teden izogibal stola.

Bolj ko smo se bližali Peking, boljša in širša so postajala pota. Kakor široka reka se vali dan in noč nepregledna množica trgovcev, potnikov in kmetov proti glavnemu mestu. Na stotine raznovrstnih voz, nešteto velblodov, dolge črede ovac, goveda in lednih bivolov se pomikajo počasi proti prestolnici.

Peking je glayno mesto Kitajske. Leži na severu med rekama Hunham in Pejham; z veliko reko Hoang je mesto zvezano z močnim kanalom. Okoli Pekinga je še dobro ohranjeni svetovno znani kitajski zid. Sredina mesta je že precej preiövljena, predmestja s svojimi ozkimi ulicami pa napravijo na tujca prav žalosten vtis. Razna tržišča (bazarji) so od ranega jutra do pozne noči polni raznobarvnih barantačev, kupcev in pohajkovalcev.

Naša karavana je dospela ob zgodnjem jutru v mesto. V nekaj urah smo prodali vse svoje blago. Gospodar se je odločil, da ostane vsaj še dva tedna v mestu, da se velblodi odpočijejo in da si nakupi novega blaga.

Dalje

Kmetovalci
in trgovci pozor!

Najnovejši patent. Hišne mline s tresočimi sitji za mletje vsakovrstnega žita izdeluje po konkurenčnih cenah Bogoljub Hartlieb Jesenice F. obrtniška ul. 27 Gorenjsko. Vzajem v račun hranilne knjižice dobrih zavodov.

NOVOST! Samo Din 98.—

St. 63.719. Cenena, a dobra Shock-Proi zapesna ura, točno regulirana, lep kromiran okrov zapesnice iz usnja. — Stevilnica in kazalo osvetljena (Radium)

Din 98.—

Zahtevajte veliki cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto. Velike izbira ur, zlatnine in srebrnine.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

H. SUTTNER, LJUBLJANA 6.

MALI OGLASI

ZA JESEN SMO ZOPET CENEJŠI.

Trenškoti Din 375.— Hubertus Din 250.—
Pumparice izpod 100.— V ogromni izbor modne hlače. A. PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

ČEVLJARSKEGA VAJENCA

takoj sprejme z vsjo oskrbo dober mojster. Naslov v ogl. odd. »Domovina«.

Za smeh in kratek čas

MLADA LJUBEZEN.

On: »Dušica, vroče te ljubim, toda žal mi ne bo mogoče, da bi se ta teden videla. Mj ostaneš zvesta?«

Ona: »Seveda, če treba tudi štirinajst dni.«

NA ZBORU

Govornica: »Predavanje je končano. Pripravljena sem, da odgovorim na vsako vaše vprašanje!«

Glas iz občinstva: »Prosim, kje ste kupili ta svoj krasni klobuk?«

PRI FOTOGRAFU

Ljubitelj vina: »Te slike ne morem vzeti, saj na nji sploh nimam nosu.«

Fotograf: »Seveda, seveda, na fotografski plošči se rdeča barva ne pozna...«

ČUDNO

Mož: »Urša, kaj pa je z mojim čopičem za britje, da je čisto za nič?«

Žena: »Čudno. Še včeraj, ko sem z njim pleskala okno, je bil prav dober!«

OD NAPAK ŽIVI

A: »Koren živi samo od napak, ki jih drugi delajo.«

B: »Kako neki?«

A: »Radirke izdeluje.«

Ha jesenske DNEVE

29.
78155-51 Gumaste galose za damske čevlje z visoko in naborisoko neta. Prihranili boste na obutvi v dekletnem in častnem jesenskem in zimskem vremenu.

35.
3222-48000 Najboljša obutev za živahnih obiske iz močnega usnja z nerastregivom gumenim podnežem. Vel. 30-34 cm 39-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-229